Ed. **338. Frumvarp til laga** [236. mál]

um Héraðsskóga.

(Lagt fyrir Alþingi á 113. löggjafarþingi 1990.)

1. gr.

Tilgangur laga þessara er að stuðla að ræktun nytjaskóga á Fljótsdalshéraði og umhirðu þess skóglendis sem þar er fyrir og treysta með því byggð og efla atvinnulíf á Héraði.

Héraðsskógar merkja í lögum þessum sjálfstætt skógræktarverkefni um ræktun nytjaskóga á jörðum á Fljótsdalshéraði samkvæmt sérstakri áætlun.

2. gr.

Kostnaður við starfsemi Héraðsskóga greiðist úr ríkissjóði með sérstakri fjárveitingu sem færð er undir landbúnaðarráðuneytið.

Landbúnaðarráðherra skipar þriggja manna stjórn Héraðsskóga til tveggja ára í senn. Skal einn stjórnarmanna tilnefndur af Félagi skógarbænda á Fljótsdalshéraði, annar af Skógrækt ríkisins og sá þriðji skipaður án tilnefningar. Stjórnin hefur á hendi yfirstjórn Héraðsskóga og samþykkir starfs- og fjárhagsáætlanir verkefnisins. Hún ræður framkvæmdastjóra og setur honum erindisbréf.

3. gr.

Gera skal sérstaka áætlun, Héraðsskógaáætlun, um nýtingu þess lands á Fljótsdals-

héraði sem er vel fallið til skógræktar. Áætlunin skal ná yfir 40 ár, skipt í 10 ára tímabil, og taka til allt að 15.000 ha lands.

Gera skal samninga, sem landbúnaðarráðherra staðfestir, við alla þátttakendur í Héraðsskógum. Samningarnir skulu taka til afmörkunar lands sem tekið er undir ræktun í hverju tilviki, kveða á um kostnaðarþátttöku ríkisins, hlutdeild ríkissjóðs í væntanlegum afrakstri skógræktarinnar og annað sem þurfa þykir.

4. gr.

Ríkissjóður greiðir kostnað við Héraðsskóga sem hér segir: Undirbúnings- og rekstrarkostnað verkefnisins, laun stjórnar og fastra starfsmanna. Enn fremur 90% samþykkts kostnaðar við skógrækt á jörðum í ábúð og 70% á eyðijörðum. Landbúnaðarráðuneytið samþykkir skógræktarkostnað að fengnum tillögum Skógræktar ríkisins.

5. gr.

Af heildarframleiðsluverðmæti trjáviðar úr skógunum skulu allt að 5% lögð á endurnýjunarreikning í vörslu Héraðsskóga. Þeim fjármunum skal innan fimm ára frá skógarhöggi varið til endurnýjunar skóglendis á viðkomandi jörð. Þetta gjald skal nánar ákveðið í reglugerð með hliðsjón af kostnaði við endurnýjun skóglendis á hverjum tíma. Af hreinum hagnaði skulu 15% greidd í ríkissjóð og skal því fé varið til ræktunar nýrra skóga.

Undanþegin ákvæðum 1. mgr. er fyrsta grisjun, enda sé hún skóginum nauðsynleg að mati Skógræktar ríkisins og verði hagnaður af fyrstu grisjun skal hann renna óskiptur á endurnýjunarreikning jarðarinnar.

6. gr.

Ábúendur jarða, sem teknar eru til skógræktar samkvæmt samningi við Héraðsskóga, skulu hafa forgang að vinnu á vegum verkefnisins á þeim jörðum er þeir sitja. Forgang að annarri vinnu á vegum Héraðsskóga skulu þeir bændur hafa sem láta af sauðfjárrækt samhliða aðild sinni að Héraðsskógum. Að þeim frágengnum hafa aðrir bændur, sem aðild eiga að Héraðsskógum, forgang að vinnu við verkefnið.

Þá skulu ábúendur jarða, sem aðild eiga að Héraðsskógum, eftir því sem við verður komið, hafa forgang að vinnu sem tengist skógræktinni, svo sem ýmiss konar þjónustustörfum eða úrvinnslu úr afurðum skóganna.

Þá skulu þær jarðir, þar sem sauðfjárbúskapur dregst verulega saman eða er lagður niður, hafa forgang að verkefninu umfram aðrar jarðir.

Ef gerðir eru samningar milli ríkisvaldsins og sauðfjárbænda, sem aðild eiga að verkefninu, um að láta af sauðfjárrækt eða draga hana verulega saman til lengri tíma skulu slíkir bændur og jarðir þeirra hafa forgang að vinnu og þátttöku í verkefninu.

7. gr.

Stjórn Héraðsskóga eða framkvæmdastjóri í umboði hennar annast daglegan rekstur. Skógrækt ríkisins veitir Héraðsskógum aðstoð og faglegar leiðbeiningar samkvæmt samstarfssamningi er aðilar gera þar um.

8. gr.

Ársskýrsla og ársreikningar Héraðsskóga skulu samþykkt af stjórn og staðfest af land-

búnaðarráðherra. Þar komi m.a. fram staða framkvæmda á hverjum tíma og yfirlit yfir ráðstöfun fjármuna.

Reikninga Héraðsskóga skal birta í *Stjórnartíðindum*, endurskoðaða af Ríkisendurskoðun.

9. gr.

Að öðru leyti en greinir í lögum þessum fer um ræktun og meðferð Héraðsskóga eftir ákvæðum skógræktarlaga, nr. 3/1955, eftir því sem við á.

Landbúnaðarráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði er nauðsynleg þykja um framkvæmd laga þessara.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Alþingi samþykkti 11. maí 1988 ályktun þar sem landbúnaðarráðherra er falið að láta semja tíu ára áætlun um eflingu skógræktar á Fljótsdalshéraði og skyldi áætlunin m.a. taka til ræktunar nytjaskóga og viðhalds og hirðingar skóglendis sem fyrir er. Í ágúst sama ár skipaði landbúnaðarráðherra nefnd til þess að vinna að framgangi ályktunarinnar og skilaði nefndin skýrslu í nóvember 1988. Hinn 7. mars 1989 skipaði ráðherra síðan verkefnisstjórn um eflingu skógræktar á Fljótsdalshéraði sem tók við af fyrrgreindri nefnd.

Fyrstu tillögur verkefnisstjórnar lágu fyrir í maí og 27. maí 1989 samþykkti ríkisstjórnin eftirfarandi:

„Ríkisstjórnin ákveður að hrinda í framkvæmd stórátaki í ræktun nytjaskóga á Fljótsdalshéraði sem miði að því að fullnýta skógræktarland þar á næstu 40 árum. Á þessu ári verður varið 12 milljónum króna til undirbúningsvinnu og byrjunarframkvæmda, svo sem kortlagningar, áætlanagerðar, undirbúnings plöntuframleiðslu, hirðingar skóglendis og undirbúnings að flutningi aðalstöðva Skógræktar ríkisins.

Stefnt skal að því að frumáætlun um ræktun og kostnað liggi fyrir 1. október nk.“

Þegar fyrrgreind samþykkt lá fyrir var hafist handa við undirbúningsvinnu og nánari tillögugerð af hálfu verkefnisstjórnar, sjá fskj. I. Verkefnisstjóri var ráðinn í ágúst og í september voru tillögur um fyrirkomulag skógræktarátaksins Héraðsskóga kynntar ráðherra og sendar á alla bæi í hreppunum sex sem ætlað er að átakið nái að einhverju leyti til, sjá fskj. II. Frumáætlun um ræktun og kostnað næstu tíu árin var síðan lögð fyrir fjárveitinganefnd Alþingis í nóvember. Áætlunin var endurskoðuð í mars 1990, sjá fskj. III. Þá lágu einnig fyrir drög að samningum milli einstakra bænda og Héraðsskóga og byggja þau á því að frumvarp þetta verði að lögum, sjá fskj. IV. Frumvarpið er nær óbreytt frá því sem lagt var fram á síðasta þingi en við hefur bæst starfsskýrsla verkefnisins frá janúar til september 1990, sjá fskj. I B.

Markmiðið með ræktun Héraðsskóga er að rækta, þar sem skilyrði eru til á Fljótsdalshéraði, nytjaskóg, þ.e. skóg sem skilar afurðum í framtíðinni, jafnframt því að bæta aðstæður annarra atvinnugreina og ræktunar og þar með efla atvinnulíf og treysta byggð á Héraði.

Tilgangur sérstakrar lagasetningar um Héraðsskóga er að marka stefnu og heildaráætlun um þetta átaksverkefni í skógrækt. Um er að ræða verkefni sem yrði byggt á lang-

tímasamningum fjölmargra einstaklinga við ríkisvaldið og því nauðsynlegt að umboð þeirra, sem frá málum ganga fyrir hönd ríkisins, sé sem skýrast og einstakir bændur hafi sem öruggastan grunn að byggja á er þeir taka ákvarðanir sem binda nýtingu jarða þeirra í framtíðinni.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Greinin skýrir tilgang og markmið frumvarpsins og skilgreinir hvað Héraðsskógar eru.

Um 2. gr.

Greinin kveður á um fjármögnun Héraðsskóga og stjórn og hlutverk hennar.

Um 3. gr.

Gert er ráð fyrir að unnin verði 40 ára áætlun um ræktun nytjaskóga á Fljótsdalshéraði. Áætlunin skiptist í tíu ára tímabil en af hálfu sérfræðinga Skógræktar ríkisins er lögð áhersla á að heildaráætlun nái til a.m.k. 40 ára þar sem við ræktun nytjaskóga er nauðsynlegt að eðlileg hringrás náist í ræktuninni svo að nýting timburs úr skógunum verði hagkvæm. Gera verður sérstaka áætlun fyrir hverja jörð sem gerist aðili að Héraðsskógum.

Ræktun skóganna er ætlað að byggja á samningum sem hver einstakur eigandi eða ábúandi með samþykki eiganda gerir við Héraðsskóga og landbúnaðarráðherra staðfestir fyrir hönd ríkisins. Tekin eru fram helstu atriði sem nauðsynlegt er að fram komi í samningunum. Samningarnir mega í heild ná til ræktunar 15.000 ha lands á 40 ára tímabili og takmarkast heimild landbúnaðarráðherra til staðfestingar samninga við þá landstærð.

Um 4. gr.

Greinin kveður á um þann kostnað við Héraðsskóga sem greiðast skal úr ríkissjóði. Annars vegar er um að ræða almennan rekstrarkostnað, þ.e. undirbúning verkefnisins og síðan rekstur og laun stjórnar og fastra starfsmanna. Gera verður ráð fyrir að til að byrja með verði um nokkurn undirbúningskostnað að ræða meðan verkefnið er að komast á skrið, t.d. vegna gagnasöfnunar, þróunarvinnu og áætlanagerðar. Af föstum starfsmönnum er fyrst og fremst reiknað með framkvæmdastjóra, en þar sem gert er ráð fyrir að Héraðsskógar hafi ætíð í sinni þjónustu skógfræðimenntaðan mann gæti komið til þess að um tvo starfsmenn yrði að ræða. Ljóst er að þörf fyrir faglega aðstoð við bændur verður umtalsverð fyrst um sinn á meðan verkþekking í þessari nýju búgrein er að eflast. Erfiðara er að spá um framhaldið en það getur m.a. ráðist af þróun í úrvinnslu afurða skóganna.

Hins vegar er tekið fram að skógrækt á jörðum, sem eru í ábúð, verði greidd 90% úr ríkissjóði, en 70% kostnaðar við skógrækt á eyðijörðum. Ljóst er að bændur á þessu svæði hafa fæstir bolmagn til þess að leggja af takmörkuðum launum sínum í fjárfestingu sem ekki er að vænta að skili arði í búskapartíð þeirra. Margir hverjir hafa engan eða mjög lítinn fullvirðisrétt til sauðfjár- eða mjólkurframleiðslu og þurfa því á öðrum verkefnum að halda sem skila reglubundum tekjum.

Á eyðijörðum er aftur á móti ekki talin ástæða til meira en 70% fjármögnunar af hálfu ríkissjóðs þar sem eigendur þeirra hafa væntanlega sínar tekjur annars staðar og ekki er

um það að ræða að verið sé að gera mönnum kleift að halda jörðum í byggð. Engu að síður er mikilvægt að eyðijarðir, einkum þær sem falla innan samfelldra skógræktarsvæða, séu þátttakendur í ræktuninni til þess að jaðaráhrif verði í lágmarki auk þess sem ætla má að í mörgum tilfellum skapi ræktun þar atvinnu fyrir bændur.

Í öllum tilvikum er gert ráð fyrir að um sé að ræða samþykktan kostnað, þ.e. kostnað sem byggir á mati Héraðsskóga og Skógræktar ríkisins á eðlilegum útgjöldum við einstaka ræktunarþætti og samþykkt hefur verið af landbúnaðarráðuneytinu. Sem dæmi má nefna að gert er ráð fyrir að vinna við skógræktina verði greidd samkvæmt kjarasamningum ASÍ. Gert er ráð fyrir að ræktunarkostnaður verði greiddur af Héraðsskógum þar til fyrstu grisjun hvers ræktunaráfanga er lokið.

Um 5. gr.

Í greininni er sagt fyrir um hvernig fara skuli með tekjur af skógunum eftir að fyrstu grisjun er lokið. Gert er ráð fyrir að hver jörð hafi sérstakan sjóð eða endurnýjunarreikning í vörslu Héraðsskóga og þeim fjármunum, sem þangað koma, verði varið til endurnýjunar skóglendis á viðkomandi jörð. Eins og sakir standa er ekki reiknað með að fyrsta grisjun skóganna skili tekjum umfram gjöld, en fari svo er þeim hagnaði ætlað að renna óskiptum á endurnýjunarreikning jarðarinnar. Þegar að síðari grisjunum og skógarhöggi kemur skulu allt að 5% af heildarframleiðsluverðmæti lögð á endurnýjunarreikninginn. Þetta gjald skal nánar ákveðið í reglugerð með hliðsjón af kostnaði við endurnýjun skóglendis á hverjum tíma. Verði um að ræða tekjuafgang að öllum kostnaði greiddum skulu 15% af honum greidd til ríkissjóðs. Því fé, sem fellur til ríkissjóðs með þessum hætti, skal varið til ræktunar nýrra skóga á Íslandi.

Ógerlegt er að segja fyrir um framtíðararðsemi væntanlegra Héraðsskóga, þar verður einungis byggt á líkum. Nokkrar tilraunir hafa þó verið gerðar til þess að meta arðsemi íslenskrar nytjaskógræktar. Má þar nefna grein Baldurs Þorsteinssonar frá 1968, „Útreikningur á kapítalverðmæti lerkis", sem gefur til kynna 4–6% arðsemi og einnig skýrslu Einars Gunnarssonar og Ragnars Árnasonar til landbúnaðarráðuneytisins í janúar 1987, en þar eru innri vextir fjárfestingar í greni- og asparskógi áætlaðir 2–3%. Sjá einnig töflu 7.5. í viðauka 1 um vaxtargetu skógræktarsvæðis á Fljótsdalshéraði.

Um 6. gr.

Þessi grein kveður á um forgang að vinnu við Héraðsskóga. Í fyrsta lagi er gert ráð fyrir að ábúendur jarða eigi alltaf forgang að þeirri vinnu sem í boði er á jörðinni. Í öðru lagi er gert ráð fyrir að vinna, sem ábúendur nýta sér ekki sjálfir, standi fyrst til boða þeim bændum sem hætta sauðfjárrækt samhliða því að þeir gerast þátttakendur í Héraðsskógum. Að þessum tveimur atriðum uppfylltum skulu aðrir bændur, sem gert hafa ræktunarsamninga við Héraðsskóga, hafa forgang að vinnu við verkefnið, sem og vinnu sem því tengist, verði því við komið. Þegar um forgang að vinnu er að ræða er gert ráð fyrir að allir þeir, sem lögheimili og búsetu hafa á jörðum sem hér er vísað til, falli undir forgangsákvæðin, en ekki bara skráður ábúandi.

Í þriðja lagi hafa jarðir þær, sem hætta eða draga verulega úr sauðfjárbúskap, möguleika á að njóta forgangs við sjálfa skógræktarframkvæmdina. Þarna gefst bændum og ríkisvaldi svigrúm til samninga um samdrátt í sauðfjárbúskap gegn forgangi við skógræktarframkvæmdir.

Um 7. gr.

Hér kemur fram að Héraðsskógar og Skógrækt ríkisins skulu gera með sér samstarfssamning þar sem aðstoð og faglegar leiðbeiningar og önnur afskipti Skógræktar ríkisins af Héraðsskógum verða ákvarðaðar nánar.

Um 8. gr.

Greinin kveður á um gerð ársskýrslu og ársreikninga og hvernig með skuli farið.

Um 9. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.

Um 10. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.

Fylgiskjal I.

A. Yfirlit um undirbúning verkefnisins.
(Mars 1989 - mars 1990.)

Kynning tillagna og könnun á áhuga bænda.

Í lok ágúst hélt verkefnisstjóri fjóra fundi sem boðaðir voru öllum bændum í Eiða-, Egilsstaða-, Valla-, Skriðdals-, Fljótsdals- og Fellahreppi og kynnti sér þar sjónarmið bænda í þessu máli.

Í lok september voru tillögur um fyrirkomulag Héraðsskóga, sem kynntar höfðu verið landbúnaðarráðherra, sendar á alla bæi í hreppunum sex.

Í nóvember og desember hafði verkefnisstjóri samband við alla bæina, annaðhvort með heimsóknum eða símleiðis, og kannaði áhuga ábúenda á þátttöku í verkefninu. Á um 50 jörðum var lýst áhuga á þátttöku og fyrstu hugmyndir gáfu til kynna að um 3.000 ha lands stæðu til boða.

Samkvæmt könnun verkefnisstjóra nú snemma í mars hafa umráðaaðilar um 80 jarða gefið sig fram til þátttöku í verkefninu og um 5.600 ha lands standa til boða í byrjun.

Gróðurkortagerð, landamerkjaskráning, birkikönnun.

Sumarið 1989 fór vinnuflokkur frá Rannsóknastofnun landbúnaðarins um fyrirhugað skógræktarsvæði og safnaði gögnum til þess að gera gróðurkort upp að 300 m hæð yfir sjó. Samhliða þeirri vinnu var á vegum Rannsóknastöðvar Skógræktar ríkisins á Mógilsá gerð könnun á ástandi birkilenda á svæðinu og Gylfi Már Guðbergsson prófessor tók að sér skráningu landamerkja og færði á kort.

Í febrúar 1990 gekk RALA frá gróðurkorti af hluta svæðisins, þar sem m.a. eru færð inn landamerki jarðanna, og kortinu fylgir skrá yfir stærðir lands, flokkaðar eftir jörðum og gróðurlendum. Þar sem örar breytingar hafa orðið á möguleikum RALA til tölvuvinnslu korta á síðustu mánuðum er ætlunin að kort af þeim hluta svæðisins sem eftir er verði tölvuunnin á næstu vikum.

Áætlana- og kortagerð.

Í desember 1989 gengu Héraðsskógar frá kaupum á tölvubúnaði til þess að nota við áætlanagerð fyrir verkefnið og færa jafnóðum á kort það land sem plantað er í. Verkefnisstjóri Héraðsskóga og áætlanafulltrúi Skógræktar ríkisins hafa síðan unnið að því að taka þennan búnað í notkun en hann er grundvöllurinn að áætlanagerð fyrir einstakar jarðir, ásamt gróðurkortunum.

Plöntuframleiðsla.

Grunnforsenda þess að Héraðsskógar vaxi upp er að til verði nógar plöntur. Sumarið 1989 kannaði og ræddi verkefnisstjórn ýmsa möguleika til þess að afla plantna. Fyrir lá að ef aðstaða til plöntuframleiðslu yrði ekki bætt fyrir vorið 1990 stæðu Héraðsskógum vart til boða sumarið 1991 aðrar plöntur en hægt er að framleiða við núverandi aðstæður á Hallormsstað, sem eru 400–500 þúsund stk. Niðurstaða verkefnisstjórnar varð sú að fljótvirkasta og ódýrasta leiðin til þess að auka plöntuframleiðsluna væri að lengja þau tvö gróðurhús sem nú eru notuð til framleiðslu á Hallormsstað. Í ljósi þess var ákveðið að Héraðsskógar greiddu 730.000 kr. sem fyrstu greiðslu fyrir væntanlegar plöntur frá Hallormsstað, svo hægt væri að ganga þar frá sökklum fyrir veturinn og húsin yrðu síðan lengd vorið 1990.

Frekari aukning plöntuframleiðslu á Héraði hefur ekki verið ákveðin en verið er að kanna eftirfarandi möguleika:

a. Byggja eina plöntustöð sem framleiði u.þ.b. 1 milljón fræplantna á ári.
b. Byggja gróðurhús á nokkrum bændabýlum og framleiða þar plöntur upp af fræi og/eða græðlingum (ösp).
c. Breyta loðdýrahúsum í gróðurhús og nota, sbr. b.

Af hálfu verkefnisstjórnar hefur verið lögð áhersla á að viðbótarframleiðsla plantna verði eftir því sem við verður komið í eigu og rekstri bænda.

Hirðing skóglendis.

Í október til desember 1989 vann 10 manna flokkur á vegum Héraðsskóga að grisjun skóga sem fyrir eru. Verkið hófst með námskeiði í grisjun á Hallormsstað og auk vinnuflokksins tóku þátt í því nokkrir skógarbændur úr Fljótsdal. Allir þátttakendur í grisjuninni eru búsettir á bæjum á fyrirhuguðu skógræktarsvæði.

Starf verkefnisstjórnar.

Verkefnisstjórn hefur haldið 13 bókaða fundi auk fjölmargra vinnufunda einstakra stjórnarmanna. Einnig hefur stjórnin öll eða einstakir meðlimir hennar fundað með ýmsum aðilum, svo sem sérfræðingum sem haft hefur verið samstarf við og stjórn Félags skógarbænda á Héraði.

„Ársreikningur" 1989.

1. GRISJUN

Sagir, hlífðarfatnaður, keðjur, þjalir o.fl.	1.161.456
Stofnkostnaður samtals	1.161.456
Rekstur véla	251.499
Laun og launatengd gjöld	1.760.000
Rekstrarkostnaður samtals	2.011.499
Stofnkostnaður	1.161.456
Rekstrarkostnaður	2.011.499
Framhald grisjunar	1.347.045
Samtals	4.520.000

2. GRÓÐURKORT

Kostnaður vegna vinnu RALA	2.000.000
Kostnaður vegna landamerkja	113.000
Samtals	2.113.000

3. STÆKKUN GRÓÐURHÚSS Á HALLORMSSTAÐ

Stofnkostnaður	730.000
Samtals	730.000

4. FLUTNINGUR AÐALSTÖÐVA

Framlag til flutnings	1.250.000
Samtals	1.250.000

5. STJÓRNUN

Tölva	879.256
Stofnkostnaður samtals	879.256
Laun og launatengd gjöld	718.859
Rekstrarkostnaður annað	240.266
Rekstrarkostnaður samtals	959.125
Stofnkostnaður	879.256
Rekstrarkostnaður	959.125
Samtals stjórnun	1.838.381

Samtals kr. af fjárlögum 1989	10.451.381

B. Starfsskýrsla Héraðsskóga.
(1. jan. til 1. okt. 1990.)

Frumvarp til laga um héraðsskóga.

Gerð var heildarskógræktaráætlun fyrir efri hluta Fljótsdalshéraðs.Til þess voru notuð gögn frá RALA. Í þeim gögnum voru gróðurkort með flatarmáli hverrar jarðar og landgerða innan þeirra. Þessi áætlun var notuð sem grunnur fyrir frumvarp til laga um Héraðsskóga.

Áætlanagerð.

Áætlanadeild Skógræktar ríkisins hóf undirbúning að gerð ræktunaráætlana á 13 jörðum er voru samliggjandi á þrem stöðum, og lýkur því verki í vetur. Hafin verður gerð fleiri ræktunaráætlana vorið 1991.

Starfar einn maður að jafnaði við áætlanagerð fyrir verkefnið.

Grisjanir.

Grisjun og umhirða fór fram á fjórum jörðum. Grisjaður var skógur á aldrinum 15–30 ára. Samsetning skóganna var lerki, greni og birki.

Störfuðu við það tveir menn. Á þrem jörðum voru bændum kennd vinnubrögð við vinnslu girðingarstaura úr afurðum skóganna.

Gróðursetningar.

Gróðursett var á um 20 jörðum í þeim sex hreppum sem verkefnið tekur til. Á hverri jörð voru gróðursettar tæpar 10.000 plöntur. Því miður fengust ekki fleiri en 180.000 plöntur og ekki þótti viturlegt að gróðursetja minna en þessar tæpar 10.000 plöntur á jörð. Jarðirnar sem gróðursett var á eru eingöngu jarðir í ábúð og var reynt að úthluta til þeirra sem áður höfðu lagt í eigin kostnað við skógræktarframkvæmdir.

Ábúendur sáu um gróðursetningu á jörðum sínum undir eftirliti og leiðsögn tveggja verkstjóra Héraðsskóga, sem sáu einnig um flutninga á plöntunum.

Girðingar.

Girt er á fjórum stöðum. Sameiginleg girðing með sauðfjárveikivörnum í Skriðdal. Sameiginleg girðing fjögurra bæja í Fljótsdal og sameiginleg girðing átta bæja í Fellahreppi.

Í ágúst var samþykkt af bændum í Eiðaþinghá að girt verði ein fjallgirðing sem mun loka af öllu undirlendi hreppsins. Þeir bændur sem hafa búpening munu síðan gæta hans sjálfir. Fyrsti áfangi þeirrar girðingar verður girtur nú í haust. Einnig hafa landeigendur Egilsstaðahrepps samþykkt áþekkar aðgerðir. Þetta gerir kleift að girða sameiginlega af báða hreppana í eina stóra girðingu.

Við girðingaframkvæmdir starfa að jafnaði fjórir menn.

Gróðrarstöð.

Þann 29. september 1990 var stofnað almenningshlutafélag um byggingu og rekstur 2000 fermetra gróðrarstöðvar er gæti framleitt helming af þeim plöntum sem verkefnið Héraðsskógar þarf. Fyrirtækið hlaut nafnið Barri hf.

Gróðrarstöðin var boðin út (nema sökkull) og bárust 14 tilboð, þar af 4 innlend og 10 frá 8 löndum. Tilboði Límtrés hf., sem hljóðaði upp á 23.200.000 kr., var tekið. Ef tíð verður góð lýkur uppsetningu hússins um miðjan desember næstkomandi.

Fjármögnun er þannig háttað, að 2.000.000 kr. koma af fjárhagsáætlun Héraðsskóga, 8.000.000 kr. af viðbótarfjárveitingu ríkisstjórnar, 5.500.000 kr. frá Félagi skógarbænda og um 8.000.000 kr. hafa safnast hjá 105 bændum og öðrum aðilum á Austurlandi. Samtals hafa safnast í hlutafé um 23.000.000 kr.

Áætlað er að fyrstu tekjur af plöntuframleiðslu komi haustið 1991. Það ár gera fjárlagatillögur Héraðsskóga ráð fyrir að kaupa 500.000 plöntur af Barra hf. og eftir það ætti hlutafélagið að geta borið sig. Til að koma gróðrarstöðinni upp og í gegnum fyrsta rekstrartímabilið þarf að koma til hlutafé um 15.000.000 kr.

Til að koma ræktun gróðrarstöðvarinnar í sem best lag, og einnig gróðrarstöðvum Skógræktar ríkisins, er verið að kanna möguleika á að mynda starfshóp sem í yrðu fulltrúar frá Barra hf., Skógrækt ríkisins, Hillershög (gróðrarstöð í Svíþjóð sem hefur sambærilega framleiðslulínu og við fyrirhugum, en mun lengri reynslu) og sérfræðinga á sviði plöntuuppeldis frá Sænska landbúnaðarháskólanum í Garpenberg.

Að undirbúningi starfaði verkefnisstjóri Héraðsskóga. Honum til aðstoðar var skipuð undirbúningsnefnd frá Félagi skógarbænda. Þessi nefnd starfaði af ósérhlífni og á þakkir skildar.

Samstarf við Rannsóknastöð Skógræktar ríkisins að Mógilsá.

Hugmyndir um samstarf við Rannsóknastöð Skógræktar ríkisins á Mógilsá eru nú til athugunar.

Okkar fyrstu hugmyndir eru að á næsta vori verði skipulögð tilraun með aspir á nokkrum stöðum á Héraðsskógasvæðinu. Skipulag tilraunarinnar yrði í höndum Rannsóknastöðvarinnar að Mógilsá, en Héraðsskógar mundu síðan sjá um framkvæmdir. Á síðasta sumri var gerð tilraun með trjátegundina elri með svipuðu móti. Þórarinn Benedikz, sérfræðingur Rannsóknastöðvarinnar, sá um hönnun, umdæmisfulltrúi Skógræktar ríkisins stjórnaði framkvæmdum og bændur unnu verkin. Með þessu móti mætti halda áfram að taka inn fleiri þætti, stunda síðan rannsóknir samhliða framkvæmdum.

Fréttabréf.

Héraðsskógar hófu útgáfu fréttabréfs sem dreift er til bænda. Hafa þrjú tölublöð verið gefin út við góðar undirtektir. Ástæða þessarar útgáfu er fyrst og fremst hversu margir eru þátttakendur að verkefninu. Kostnaður við útgáfu og dreifingu hvers tölublaðs er um 1.500 kr.

Hreindýr.

Á síðastliðnum vetri olli ágangur hreindýra á nytjaskógarsvæðið vandamálum. Í framhaldi af því var skipaður starfshópur á vegum umhverfisráðuneytis. Starfshópurinn lauk störfum í lok júlí og skilaði þá skýrslu til umhverfisráðuneytis um fyrirbyggjandi aðgerðir. Hefur ráðuneytið fylgt þeim tillögum hingað til.

Í starfshópnum sátu veiðistjóri og fulltrúar frá Skógrækt ríkisins, Héraðsskógum, Skógræktarfélagi Austurlands, Búnaðarsambandi Austurlands og landbúnaðarráðuneyti.

Framleiðsla á ösp.

Verkefnið mun þurfa um 140.000 plöntur af ösp árlega. Kvæmið Kenai Lake hefur verið reynt á Héraði síðan 1944 og er af því góð reynsla. Góð klón verða hraðræktuð til að búa til asparakra hjá bændum. Þeir munu síðan sjá að öllu leyti um skógarplöntuframleiðslu á ösp til verkefnisins.

Skógræktarbraut.

Síðastliðinn vetur var skógrækt kennd á einni önn í öldungadeild Menntaskólans á Egilsstöðum. Markmið þeirrar kennslu var að mæta þeim mikla áhuga almennings sem er á því sviði hér á svæðinu. Þátttaka var það góð að yfirvöld skólans sáu ástæðu til að setja upp skógræktarbraut. Á vegum menntamálaráðuneytis er nú að störfum nefnd við að undirbúa skógræktarbraut við skólann er gæti tengst verklegri menntun. Bæði nemendur menntaskólans, bændur og einstaklingar gætu stundað það nám.

Í nefndinni sitja fulltrúar menntamálaráðuneytis, Skógræktar ríkisins og Héraðsskóga.

Helgi Gíslason,
verkefnisstjóri.

Fylgiskjal II.

HÉRAÐSSKÓGAR Á FLJÓTSDALSHÉRAÐI

Greinargerð send bændum 28. september 1989.

1. AF HVERJU FLJÓTSDALSHÉRAÐ?

Skógrækt á Fljótsdalshéraði á sér langa sögu, ekki aðeins á Hallormsstað, heldur hafa bændaskógar í Fljótsdalsáætlun verið að vaxa þar til nytja þennan og síðasta áratug. Enginn vafi leikur á að aðstæður á Fljótsdalshéraði, samfara nálægð við Hallormsstað, með þeirri ágætu reynslu af skógrækt sem þar er fengin, leiða styrk rök að því að Fljótsdalshérað sé flestum stöðum ákjósanlegra til að hefja skipulagða nytjaskógrækt bænda.

Með þessu er hafin framleiðsla á mikilvægu hráefni og stefnt að fjölbreyttara atvinnu- og mannlífi. En vegna þess ástands sem skapast hefur í atvinnumálum á Fljótsdalshéraði á síðustu árum, einkum í sauðfjárrækt, hefur þörfin fyrir nýjar atvinnugreinar orðið æ brýnni og athygli heimamanna því mjög beinst að nytjaskógrækt sem atvinnu- og tekjugjafa.

Héraðsskógar, en svo hefur verkefni þetta verið nefnt, er því tilboð stjórnvalda til bænda á Fljótsdalshéraði, til að gefa þeim kost á að hefja nytjaskógrækt á jörðum sínum, einkum þeim sem láta af eða draga úr hefðbundinni sauðfjárrækt.

2. HAGSMUNAFÉLAG SKÓGARBÆNDA

Þegar hefur verið stofnað Félag skógarbænda á Héraði er hyggst vinna að ræktun nytjaskóga. Samkvæmt könnun sem félagið hefur gengist fyrir hafa um 60 býli þegar lýst áhuga á skógrækt og hluti af þeim stefnir að búháttabreytingum, þ.e. að hverfa frá sauðfjárrækt yfir til skógræktar.

3. UNDIRBÚNINGUR HÉRAÐSSKÓGA ÁRIÐ 1989

3.1. Verkefnisstjórn og ákvörðun ríkisstjórnarinnar.

Ríkisstjórn Íslands ákvað á fundi í maí sl. að hrinda í framkvæmd átaki í ræktun nytjaskóga á Fljótsdalshéraði. Áætlunin miðar að því að fullnýta skógræktarland þar á næstu 40 árum. Allur undirbúningur hefur verið í höndum verkefnisstjórnar. Í henni eiga sæti eftirtaldir aðilar:

Tilnefnd af Félagi skógarbænda á Héraði, Edda Björnsdóttir, formaður verkefnisstjórnar, tilnefndur af Skógrækt ríkisins, Jón Loftsson skógarvörður, tilnefndur af Byggðastofnun, Kristófer Oliversson skipulagsfræðingur, tilnefndur af Búnaðarsambandi Austurlands, Páll Sigbjörnsson ráðunautur, frá landbúnaðarráðuneytinu, Álfhildur Ólafsdóttir, aðstoðarmaður ráðherra. Verkefnisstjóri hefur verið ráðinn Hermann Ottósson.

Verkefnisstjórnin hefur markað eftirfarandi meginlínur í viðræðum við bændur um framgang þessa verkefnis og fyrirkomulag skógræktarátaksins:

Tillaga verkefnisstjórnar.

„Verkefnisstjórn stefnir að því að þeim bændum sem afsala sér fullvirðisrétti í sauðfé verði tryggð atvinna við skógrækt eftir því sem umfang verkefnisins gefur tilefni til. Forgangur til vinnu verði veittur með hliðsjón af eftirfarandi:

1. Þeir bændur sem afsala sér öllum fullvirðisrétti í sauðfé.
2. Þeir bændur sem eru reiðubúnir til að fækka sauðfé verulega og girða af það fé sem þeir halda eftir.
3. Bændur sem hafa fasta búsetu á jörðum sínum.

Tilboðið felist í ofangreindum tillögum um forgang til vinnu, auk þess sem verkefnið greiði 80–100% kostnaðar við skógrækt á jörðum þeirra bænda sem taka þátt í verkefninu og stuðli þannig að verðmætaaukningu jarðanna."

Hér verður að hafa í huga að samkvæmt gildandi lögum um skógrækt, nr. 76/1984, er hámarksstyrkur ríkissjóðs við ræktun nytjaskóga á bújörðum 80% af kostnaði. Í frumvarpi til laga um skógvernd og skógrækt, sem lagt hefur verið fyrir Alþingi, er aftur á móti gert ráð fyrir: „Þar sem eigendur samliggjandi landa koma sér saman um að girða land af og rækta á því skóg, eftir samþykktri áætlun, greiðir ríkissjóður allan stofnkostnað að frátöldum kostnaði við girðingar." Tillaga verkefnisstjórnar getur því ekki orðið raunin að óbreyttum lögum en er sett fram þar sem verkefnisstjórnin telur raunhæft að við skógræktarátak á borð við Héraðsskóga greiði ríkissjóður 80% samþykkts kostnaðar við ræktun á eyðijörðum og allt að 100% á jörðum sem eru í ábúð.

Einnig leggur verkefnisstjórn áherslu á að skógurinn verði **eign jarðarinnar og óaðskiljanlegur hluti hennar** en með kvöð um endurnýjun þegar að skógarhöggi kemur. Í því skyni skal taka 3% gjald af heildarsöluverðmæti afurða úr skógunum, sem renni í sérstakan sjóð til að tryggja endurnýjun skóglendisins. Verði hreinn hagnaður af skógræktinni, að greiddum öllum tilkostnaði við skógarhöggið, renni 20% hans til ríkissjóðs sem ráðstafi honum til endurnýjunar skóglendis og ræktunar nýrra skóga. Miða skal við að sá skógur, sem felldur er til nytja, sé endurnýjaður.

Það ber að undirstrika að í tillögunni felst, að búháttabreyting frá sauðfjárframleiðslu til skógræktar á viðkomandi jörð tryggir viðkomandi ábúanda rétt til vinnu við skógræktina eftir því sem umfang verkefnisins gefur tilefni til.

Mikil óvissa ríkir um framtíð fullvirðisréttarins. Hann er í raun aðeins hlutdeild hvers bónda í samningi um það magn af kindakjöti og mjólk sem ríkið hefur ábyrgst að greiða bændum í landinu fullt verð fyrir fram til 31. ágúst 1992. Engin trygging er fyrir að um slíkan samning verði að ræða til frambúðar, né þá hversu mikið magn yrði samið um, en því miður verður að segja að markaðsstaða kindakjöts gefur ekki tilefni til annars en búast við áframhaldandi samdrætti í sauðfjárrækt.

Í ljósi þessa er lagt til að:

Ekki verði um að ræða beinan umreikning fullvirðisréttar til sauðfjárframleiðslu yfir í einhvers konar skógræktarrétt, heldur forgang af því tagi sem að ofan greinir.

4. FUNDIR MEÐ BÆNDUM, AÐLÖGUN HÉRAÐSSKÓGA AÐ RÍKJANDI AÐSTÆÐUM

Á tímabilinu 29. ágúst til 1. september sl. hélt verkefnisstjóri fundi með bændum. Tilgangur fundanna var að ræða sem flestar hliðar nytjaskógræktarinnar og fá fram tillögur og áform bænda í þeim sex hreppum sem vænta má að muni hefja skógrækt í einhverjum mæli.

Í stuttu máli er hægt að segja að árangur fundanna var góður, þótt misjafnlega hafi verið mætt. Umræður voru fjörlegar og fjöldi góðra ábendinga kom fram.

Verkefnisstjórn og verkefnisstjóri komu síðan saman til fundar 5. sept. sl. til að ræða og ganga frá tillögum og greinargerð til bænda um Héraðsskóga.

Landbúnaðarráðherra hefur þegar kynnt sér þessa greinargerð og tillögur og lýst sig samþykkan því að þær verði sendar til bænda á Fljótsdalshéraði.

5. FJÓRIR 10 ÁRA ÁFANGAR

Lagt er til að verkefninu verði skipt í fjóra samhangandi 10 ára áfanga og verði fyrir hönd Héraðsskóga gerðir sérstakir samningar við jarðeigendur og ábúendur við upphaf hverrar 10 ára áætlunar.

Jarðeigendum/ábúendum verði boðið að taka til nytjaskógræktar á næstu 40 árum allt það land sem til þess er fallið að mati sérfræðinga. Gerð verði skógræktaráætlun fyrir hverja jörð, m.a. á grundvelli þeirra gróðurkorta sem fljótlega munu liggja fyrir, og unnið samkvæmt henni undir eftirliti sérfróðra skógræktarmanna.

Þessi vinna mun hefjast strax og ljóst er hvaða og hve mikið land bændur vilja taka til skógræktar.

Fyrsti 10 ára samningur verði gerður milli jarðeiganda/ábúanda og Héraðsskóga um ræktun nytjaskóga í landi þeirra í byrjun árs 1990. Gildi samningurinn frá undirskriftardegi.

Þeim ábúendum sem afsala sér öllum fullvirðisrétti í sauðfé verður tryggð atvinna við Héraðsskóga eftir umfangi verkefnisins, svo sem við umhirðu, útplöntun, plöntuuppeldi og girðingavinnu, en munu óhjákvæmilega vinna talsverðan hluta vinnu sinnar við grisjun á vegum Héraðsskóga á landi í umsjón Skógræktar ríkisins.

Árið 2000 verði gerður annar samsvarandi samningur við bændur á Fljótsdalshéraði um áframhald nytjaskógræktar á landi þeirra, umhirðu og viðhald bændaskóga, grisjun og umhirðu skóglendis í umsjón Skógræktar ríkisins.

Árið 2010 verði gerður þriðji samningur við bændur á Fljótsdalshéraði um áframhald plöntunar og umhirðu, grisjun og viðhald bændaskóga og lands í umsjón Skógræktar ríkisins.

Árið 2020 verði gerður fjórði og síðasti samningur í þessari áætlun um nytjaskóga á Fljótsdalshéraði um umhirðu, plöntun, grisjun og skógarhögg fyrsta áfanga nytjaskóga.

5.1. Af hverju áfangaskipting?

Þessi áfangaskipting byggir á þeim staðreyndum að planta verður skógi í áföngum, vissu magni á ári hverju, þannig að samfelld atvinna haldist og að skógurinn verði ekki allur felldur í einu, heldur í áföngum. Þannig er tryggð hringrás sú við nytjaskógrækt á Fljótsdalshéraði, sem er til staðar alls staðar í heiminum þar sem skógrækt er stunduð sem alvöru atvinnugrein.

Því er **beint samhengi** milli stærðar þess lands sem tekið er til ræktunar, með öðrum orðum þess lands sem jarðeigendur/ábúendur ákveða að taka til skógræktar, og þeirrar vinnu sem unnin verður á vegum Héraðsskóga við nytjaskógana.

6. SKIPULAG OG STJÓRNUN

Lagt er til að Héraðsskógar verði algerlega sjálfstætt verkefni með sérstaka fjárveitingu á fjárlögum. Þannig standi verkefnið algerlega sjálfstætt fyrir utan Skógrækt ríkisins og hagsmunafélög bænda.

Lagt er til að landbúnaðarráðherra skipi þrjá menn í stjórn Héraðsskóga til tveggja ára í senn. Verði einn tilnefndur af Félagi skógarbænda á Héraði og annar af Skógrækt ríkisins en sá þriðji skipaður án tilnefningar.

Verkefnisstjóri skal í samráði við stjórn sjá um skipulagningu verkefnisins og framkvæmd áætlana um nytjaskógrækt á Héraði. Skal í skipunarbréfi stjórnarmanna kveða skýrt á um skyldu þeirra við að stuðla að sjálfstæði og hlutleysi verkefnisins.

Mikilvægi þess að Héraðsskógar verði ætíð sjálfstætt, hlutlaust verkefni felst m.a. í því að ágreiningur og óeining um markmið og leiðir getur hæglega komið upp ef þeir sem beinna hagsmuna eiga að gæta hafa óeðlileg áhrif á gang verkefnisins. Þar með yrði öllum áætlunum hætt komið og hallað gæti á þá aðila er síst skyldi.

7. GRUNDVÖLLUR NYTJASKÓGRÆKTAR OG MARKMIÐ

Grundvöllur þessa verkefnis er samvinna og samstaða heimamanna og velvilji stjórnvalda. Verkefnisstjórn hefur lagt sig fram við að taka tillit til mismunandi sjónarmiða þannig að samstaða skapist og verkefnið fái það brautargengi sem til þarf. Markmiðið hlýtur að vera

að Héraðsmenn taki sem mest land til skógræktar, þannig að í framtíðinni verði Fljótsdalshérað eins konar íslenskur Guðbrandsdalur. Með þetta í huga hafa eftirfarandi tillögur verið lagðar fram:

7.1. Jarðir í ábúð.

Lagt er til að plöntun nytjaskóga verði skipt milli jarða í ábúð á Fljótsdalshéraði og greiði þar Héraðsskógar 100% samþykkts kostnaðar. Plantað verði í það land sem talið er af skógfræðingum hæft til útplöntunar, eftir hlutfalli þess lands sem hæft verður talið á hverri jörð fyrir sig. Verði framkvæmdir á ári hverju, í fyrstu 10 ára áætluninni, skipulagðar af verkefnisstjórn miðað við heildarumfang þess lands sem talið er hæft til ræktunar og þá miðað við 40 ára áætlunina.

DÆMI:

Jörð x	land til skógræktar	100 ha árleg ræktun 2,5 ha
Jörð z	land til skógræktar	40 ha árleg ræktun 1,0 ha

7.2. Eyðijarðir.

Lagt er til að plöntun nytjaskóga verði með sama hætti og á jörðum í ábúð nema Héraðsskógar greiða 80% kostnaðar við skógrækt. Eigandi eyðijarðar geti greitt sín 20% með eigin vinnu við útplöntun o.fl. og fái hann þá þær plöntur afhentar frá Héraðsskógum sem hann treystir sér til að planta á ári hverju, þó aldrei fleiri en ræktunaráætlun jarðarinnar segir til um. Ef eigandi kýs að láta Héraðsskóga sjá alfarið um skógrækt á jörðinni skal hann greiða Héraðsskógum 20% kostnaðar við hana. Enginn vinnuréttur fylgi eyðijörðum.

8. VINNA VIÐ HÉRAÐSSKÓGA

Verkefnisstjórn hefur í vinnu sinni við að móta tilboð til nytjaskógræktar á Héraði komist að þeirri niðurstöðu að ekki sé æskilegt að um verði að ræða beinan umreikning fullvirðisréttar til sauðfjárframleiðslu yfir í einhvers konar skógræktarrétt. Eins og fram kom hér að framan er fullvirðisréttur engin frambúðaratvinnutrygging og því væri vafasamt að framlengja hann inn í atvinnugrein sem vonandi á eftir að vara í áratugi eða aldir, ekki síst þar sem skipting hans manna á milli er ójöfn og byggð á umdeilanlegum grunni.

Engu að síður er það ljóst að sá bóndi sem leggur niður umtalsverða sauðfjárrækt er í meiri þörf fyrir nýja atvinnu en sá sem sinnt hefur öðrum verkefnum hingað til, og því leggur verkefnisstjórn til að fyrrverandi sauðfjárbændum verði tryggður fyrsti forgangur að þeirri vinnu sem skapast við ræktun Héraðsskóga.

Með þessar forsendur í huga hafa verkefnisstjórn og verkefnisstjóri mótað eftirfarandi tillögur:

8.1. Afsal alls fullvirðisréttar til framleiðslu sauðfjár.

Þeim ábúendum sem breyta búháttum frá framleiðslu sauðfjár til nytjaskógræktar verður tryggð vinna við Héraðsskóga eftir því sem umfang verkefnisins leyfir.

Miðað er við að fulla vinnu veiti **allur** núverandi fullvirðisréttur jarðarinnar í sauðfé, þó minnst 130 ærgildi. Afsal framleiðsluréttar í sauðfé yfir 130 ærgildi vegur til tryggrar atvinnu við verkefni Héraðsskóga, eftir því sem umfang verkefnisins leyfir. Þannig er full búháttabreyting miðuð við allan fullvirðisrétt jarðarinnar, eða minnst 130 ærgildi.

Vinnuréttur, og allar skuldbindingar til nytjaskógræktar, fylgir jörðinni og er háður búsetu, þannig að jarðeigandi/ábúandi getur ekki flutt hann með sér annað.

Þeir jarðeigendur/ábúendur sem ætla að notfæra sér þann vinnurétt sem þeim ber, verða að tilkynna verkefnisstjóra Héraðsskóga þar um fyrir 1. nóvember árið áður en hann skal nýta ella verður honum ráðstafað til annarra bænda til eins árs.

8.2. Réttur annarra jarða í ábúð til nytjaskógræktar.

Þeir ábúendur sem ekki hyggja á fullar búháttabreytingar en hugsa sér að taka land til skógræktar fái 100% kostnaðar greiddan við skógræktina. Þessir ábúendur hafi forgang að vinnu á eigin landi.

Einnig hafi þessir aðilar forgang til að nýta vinnurétt þeirra bænda sem breyta búháttum að fullu, en ekki nýta allan vinnurétt sinn. Fyrsta forgang að þeim rétti hafi þó þeir bændur sem hafa fækkað sauðfé verulega.

Stefnt er að því að skapa 15–20 ársverk við Héraðsskóga, en eins og allt annað í áætlanagerð og markmiðssetningu er þessi tala háð því hvert umfang verkefnisins verður.

9. FYRIRKOMULAG VINNU OG LAUN

9.1. Vinnufyrirkomulag.

Hvað varðar vinnutilhögun verður leitast við að koma til móts við bændur eins og kostur er. Ef það reynist mögulegt gætu t.d. einstaka verkþættir Héraðsskóga verið metnir sem ákveðin kostnaðarstærð og bændum gefinn kostur á að vinna þá verkþætti algerlega sjáfstætt innan vissra tímamarka, á svipaðan hátt og í ákvæðisvinnu. Ljóst er að reynslan verður að leiða í ljós besta fyrirkomulagið í þessum efnum.

En hvort sem verður um að ræða ákveðna greiðslu fyrir verkþætti eða tímavinnu, verður bændum þeim, sem breyta búháttum og uppfylla skilyrðin hér að framan, tryggð atvinna eftir umfangi verkefnisins, en það umfang ræðst m.a. af bændum sjálfum.

9.2. Laun.

Ýmsir möguleikar eru til að ákvarða laun vegna vinnu við Héraðsskóga. Ekki er óeðlilegt að tveir þeirra verði skoðaðir sérstaklega.

Möguleiki 1.

Notast má við launalið í verðlagsgrundvelli fyrir sauðfjárbú. Grundvöllurinn 1. sept. 1989 var 1.388.037 kr. Vinnustundafjöldi í þessum grundvelli var 3.680. Þessar forsendur samsvara tímalaunum 377,18 kr. á klst. Innifalið í þessum tímalaunum er 26,5% álag vegna helgidagavinnu, 4,3% vegna frídaga, 10,17% orlof og fast sjúkragjald, sem er 1.145,25 kr. Ef tekið er frá álag vegna helgidagavinnu og álag vegna frídaga verður tímakaup við framleiðslu sauðfjár samkvæmt uppgefnum grundvelli 1. sept. 1989 265,31 kr. á klst.

Flestum er ljóst að ef miðað er við þennan grundvöll verður vart hægt fyrir bændur að hafa framfæri sitt af þeim launum sem hér er miðað við. Þess vegna er rétt að stilla upp öðrum möguleika sem gefur aðra mynd.

Möguleiki 2.

Laun til bænda við nytjaskógræktina verði miðuð við launataxta Vegagerðar ríkisins og Skógræktar ríkisins, og ætíð miðað við 12 ára starfsreynslu sem er hæsti mögulegi flokkur fyrir sérþjálfaða verkamenn. Allar hækkanir á þessum taxta fylgi almennum umsömdum launahækkunum í þessum launaflokki.

Laun miðuð við þennan flokk voru 1. sept. 1989 302,46 kr. á klst. í dagvinnu eða 52.425 kr. mánaðarlaun. Yfirvinna var 544,43 kr. á klst.

Einnig mundu Héraðsskógar sjá um að greiða eitthvert akstursgjald til að jafna aðstöðu manna til vinnu. Sömuleiðis yrði séð fyrir aðstöðu þar sem starfsmenn gætu neytt nestis.

Héraðsskógar munu mæla með möguleika tvö, sérstaklega þar sem það mundi einfalda alla hluti fyrir báða aðila. Einnig er framtíðin óljós varðandi launalið verðlagsgrundvallar, ekki víst að hann verði til í núverandi mynd um langa framtíð.

10. TRYGGING BÆNDA FYRIR ÁFRAMHALDANDI FRAMKVÆMDUM

Á þeim fundum, sem vitnað hefur verið til hér að framan, hefur komið berlega í ljós að bændur vantreysta stjórnvöldum til að standa við áform sín varðandi nytjaskógræktina. Til að koma á móts við bændur og setja tryggingu fyrir framkvæmdum og áætlunum um nytjaskógrækt á Fljótsdalshéraði til framtíðar, er eftirfarandi sett fram:

10.1. Trygging frá ríkinu.

Héraðsskógar verði sjálfstætt verkefni með sjálfstætt framlag til framkvæmda á fjárlögum hvers árs. Þannig verði ekki ákveðið framlag bundið samkvæmt samningi landbúnaðarráðherra, heldur skuldbindi ríkið sig til að greiða ákveðna verkþætti samkvæmt 10 ára áætlunum fyrir hvert ár.

Þetta þýðir í raun að landbúnaðarráðherra geri samning við verkefnið Héraðsskóga sem feli í sér að Héraðsskógum verði tryggð fjárveiting á fjárlögum hvers árs til greiðslu á samþykktum kostnaði vegna eftirtalinna verkþátta við ræktun alls skógræktarsvæðis á Fljótsdalshéraði á næstu 40 árum og þá miðað við hvern tíu ára áfanga:

1. Greiðslu á launum til þeirra aðila sem vinna við verkefnið samkvæmt framkvæmdaáætlunum hvers árs og þeim búháttabreytingum sem orðið hafa.
2. Fullrar greiðslu á girðingum sem nauðsynlegar eru samkvæmt framkvæmdaáætlunum hvers árs, efni og vinnu, ásamt hliðum, efni, vinnu og vélavinnu.
3. Kaupa á þeim fjölda plantna sem á að planta út samkvæmt framkvæmdaáætlun hvers árs.
4. Kostnaðar við framræslu lands þar sem hún er talin nauðsynleg.
5. Kostnaðar við nauðsynlega vegagerð um skóglendi.
6. Kostnaðar við útplöntun samkvæmt framkvæmdaáætlun.
7. Kostnaðar við grisjun skóglendis sem Héraðsskógar taka að sér í skóglendi í umsjón Skógræktar ríkisins.
8. Stjórnunarkostnaðar og rekstrar stjórnstöðvar.

Hér yrði því um að ræða samning á milli Héraðsskóga og landbúnaðarráðherra um greiðslu á þessum verkþáttum og kvæði samningurinn á um að tryggð verði fyrsta 10 ára framkvæmdaáætlunin sem er fyrsti áfangi í því að taka allt fram boðið skógræktanlegt svæði á Fljótsdalshéraði til nytjaskóga á næstu 40 árum.

10.2. Trygging bænda frá Héraðsskógum.

Á móti samningi milli Héraðsskóga og landbúnaðarráðherra er lagt til að Héraðsskógar geri samning við hvern jarðeiganda/ábúanda. Samningurinn mundi byggja á skyldum Héraðsskóga við að tryggja framkvæmdir á viðkomandi jörð samkvæmt samningi Héraðsskóga við landbúnaðarráðherra og skyldum bænda við skóginn.

Lagt er til að Héraðsskógar annist og greiði samþykktan kostnað við eftirfarandi:

a. nýjar girðingar, efni og vélar,
b. framræslu lands þar sem það er talið nauðsynlegt,
c. kostnað við gróðursetningu,
d. allar plöntur til útplöntunar,
e. áburðargjöf við útplöntun,
f. kostnað við óhjákvæmilega vegagerð,
g. umhirðu og grisjun,
h. þinglýsingu samnings.

Verkefnið „Héraðsskógar“ mun, í samráði við Skógrækt ríkisins, setja allar reglur um umhirðu og grisjun og ber landeiganda/ábúanda að fara eftir þeim. Væntanlegur samningur mun því að mestu leyti byggjast á gagnkvæmu trausti bænda og ríkisins, með Héraðsskóga sem millilið og framkvæmdaraðila.

11. PLÖNTUN NYTJASKÓGA

Hvað varðar plöntun nytjaskóga er lerki í fyrsta sæti sem nytjaviður. Ástæður þess eru löngu kunnar á Fljótsdalshéraði, góð reynsla við bændaskóga í Fljótsdalsáætlun og á Hallormsstað hefur leitt ágæti þess í ljós.

Hins vegar verður leitast við að hafa plöntunina sem fjölbreyttasta, t.d. er áætlað að planta verulegum fjölda af ösp í land þar sem það er talið hagstætt.

Við plöntun skógar verður tekið fullt tillit til náttúruminja og sögulegra minja.

12. PLÖNTUFRAMLEIÐSLA OG GRÓÐRARSTÖÐVAR

Ljóst er að úr þessu verður ekki byrjað á plöntuframleiðslu af krafti við verkefnið fyrr en á vorinu 1990. Hins vegar mun Skógrækt ríkisins á Hallormsstað geta útvegað á bilinu 300–400 þús. plöntur á næsta ári þannig að hægt verði að byrja útplöntun á árinu 1990.

Hafa verður í huga við plöntuframleiðslu að með nútímatækni er vinnuaflsþáttur plöntuframleiðslu, hvað varðar lerki, mjög lítill. Samkvæmt þeim upplýsingum sem liggja fyrir er gert ráð fyrir að um 3–4 ársverk séu við framleiðslu einnar milljónar plantna.

Einnig er um að ræða mjög sveiflukennda vinnu.

12.1. Framleiðsla á lerkiplöntum.

Verkefnisstjórn hefur lagt til að Skógrækt ríkisins á Hallormsstað framleiði u.þ.b. helming þess plöntufjölda í lerki sem ráðgert er að nota við Héraðsskóga. Þannig lengi Skógræktin á Hallormsstað nýtingartíma þeirra húsa sem þegar eru til staðar og er slíkt mikill kostur, þar sem hægt er að samnýta allan útbúnað sem þegar er til staðar í húsunum, alla aðstöðu og þekkingu aðra á Hallormsstað.

Hvað varðar afganginn af þeim lerkiplöntum sem ráðgert er að nota, er það í alvarlegri athugun að Héraðsskógar gangist fyrir uppbyggingu og rekstri á plöntuuppeldisstöð. Stærð hennar mundi ráðast af umfangi verkefnisins og verður tekin ákvörðun um byggingu hennar strax og fyrir liggur kostnaðaráætlun og áætlun um hve mikið land verður tekið til ræktunar á ári hverju í komandi áföngum.

Hér er því aftur komið að þeim þætti að plöntuframleiðsla á vegum Héraðsskóga mun ráðast af umfangi verkefnisins.

Önnur rekstrarform koma að sjálfsögðu til greina, svo sem hlutafélag bænda að uppfylltum vissum kröfum um faglegt eftirlit.

12.2. Uppeldi á aspargræðlingum.

Ljóst er nú þegar að um talsverða framleiðslu á ösp verður að ræða. Öspinni verður væntanlega plantað í mýrlent eða blautt land þar sem ekki hentar að planta lerki eða öðrum tegundum.

Lagt er til að uppeldi á aspargræðlingum verði í höndum bænda og þegar hafa þrír bændur sýnt því áhuga að hefja framleiðslu á móðurplöntum til stiklingaræktunar. Hins vegar liggur ekki fyrir hve mikið land verður lagt undir asparræktun en það mun koma í ljós um leið og áhugi bænda liggur fyrir og hvar hentar að planta henni.

Einnig er ljóst að asparframleiðslan verður til að byrja með að meira eða minna leyti tilraunaframleiðsla, þar sem reynsla í asparframleiðslu er ekki til staðar á Fljótsdalshéraði nema að litlu leyti.

13. AFURÐIR NYTJASKÓGRÆKTAR

Heppilegasta fyrirkomulag við sölu afurða frá grisjun skóga verður tíminn að leiða í ljós. Óvíst er í dag hvort raunhæft er að ætla að hægt verði að nytja með ágóða annað en borðvið.

Hins vegar verður fylgst með og athugað gaumgæfilega hvaða markaður verður fyrir afurðir úr grisjun skóganna. Í því sambandi hefur verið bent á eftirfarandi:

1. Selja flís eða kurl til stóriðju frá grisjun skóga.

Um þetta er það að segja að kísiljárnsverksmiðjan á Grundartanga notar viðarkurl til framleiðslu á kísiljárni og er notkunin milli 20 og 30 þús. tonn árlega. Hagkvæmni notkunar á kurli fer algerlega eftir heimsmarkaðsverði á kísiljárni og er því í sjálfu sér fallvaltur markaður.

Núverandi verð fyrir sænskt eikarkurl er 5.000 kr. á tonn á hafnarbakkanum við verksmiðjuna. Svo virðist að flutningskostnaður frá Fljótsdalshéraði til Grundartanga, eftir hvaða leiðum sem er, sé of mikill til að kurl þaðan sé samkeppnishæft. Einnig hefur Reykjavíkurborg nýverið gert samning við verksmiðjuna um sölu á kurli úr afgangs- og iðnaðarviði sem fellur til eða um 10 þús. tonn á ári.

Þannig er niðurstaðan að mjög hæpið sé í fyrsta lagi að treysta á þennan markað og í öðru lagi er Héraðskurl, vegna fjarlægðar, of dýrt til að standast samkeppni, nema núverandi forsendur breytist.

2. Markaður gæti orðið á næstu árum fyrir staura til girðinga vegna friðunar lands.

Þessi markaður er óráðinn en gæti orðið talsverður. Einnig koma Héraðsskógar til með að þurfa að nota talsverðan fjölda staura vegna friðunar lands til nytjaskóga, og ef til vill koma fleiri nytjaskógaverkefni í kjölfar þessa.

3. Sú tækni er að ryðja sér til rúms erlendis að steypa eða líma viðarplötur úr kurli, jafnvel sprengja viðartrefjar og raða upp á nýtt sem borðviði.

Um þetta er að segja að þessi möguleiki hefur þegar verið athugaður, og mun slík verksmiðja kosta um 400 milljónir danskra króna og þarf óhemju magn til framleiðslu til að hún borgi sig. Hins vegar verður athugað og fylgst náið með þróun þessarar framleiðslu, hvort markaður er fyrir kurl þar sem þessar verksmiðjur eru og hvort ný tækni á komandi árum geri framleiðslu af þessu tagi á Fljótsdalshéraði hagkvæma.

4. Sala kurls til húshitunar.

Hér er mögulega um að ræða vænlegasta kostinn til að nýta afurðir grisjunar og verður hann vandlega athugaður á næstu mánuðum.

5. Sala borðviðar í framtíðinni.

Hér er að sjálfsögðu um að ræða mesta markaðinn og mestu verðmætin. Sem dæmi má nefna að einn hektari af 40 ára gömlum lerkiskógi stendur sem slíkur á 2,7 milljónir og þá miðað við varlegar forsendur í vexti trjáa sem Sigurður Blöndal gefur sér varðandi Fljótsdalsáætlun. Markaður er fyrir borðvið hér á landi og engin ástæða til að ætla að svo verði ekki eftir u.þ.b. 40 ár.

14. AÐRAR NYTJAR

Hér er rétt að staldra við um stund. Þótt sala afurða skógræktar sé ekki á næstu grösum, bendir flest til að verðmæti skógarjarða miðað við óbreyttar horfur í sauðfjárrækt verði meiri

en sauðfjárræktarjarða í framtíðinni. Ekki aðeins er verðmætur nytjaskógur í vexti á viðkomandi jörð, heldur stendur einnig til boða vinna við skógræktina. Þetta gerir jarðnæðið eftirsóknarvert og ætti því að laða að ungt fólk og halda sveitunum í byggð.

Einnig er mikilvægt að ábúendur sjái aðra möguleika sem opnast við klæðningu jarða með skógi, svo sem korn og grænmetisræktun. Einnig skapast þar eftirsóknarvert umhverfi fyrir ferðamenn til að dvelja við og gæti þá fyrir framsýnt fólk opnast ótaldir möguleikar við að nýta sér það umhverfi.

15. GRISJUN SKÓGLENDIS Á FLJÓTSDALSHÉRAÐI

Þegar eru á Fljótsdalshérði um 5.000 hektarar lands sem nauðsynlega þurfa umhirðu við. Eins og sagt hefur verið hér að framan mun talsverð vinna framan af Héraðsskógaverkefninu fara í að hirða um þetta skóglendi með grisjun. Grisjun þessi er mjög aðkallandi, til að upp vaxi skógur sem nyt verða af.

15.1. Grisjun strax í haust.

Héraðsskógar hyggjast hefja grisjun skóglendis í umsjón Skógræktar ríkisins strax í haust ef áhugi er meðal bænda. Reiknað er með að þar verði boðin 10–13 þriggja mánaða störf. Hugmyndin að baki þessarar grisjunar er að bændur kynnist vinnubrögðum við grisjun, læri að umgangast tæki þau er notuð eru og lesa skóginn. Bændur sem hug hafa á þessari vinnu ættu að hafa samband við verkefnisstjóra í byrjun október.

15.2. Skógræktarnámskeið.

Héraðsskógar hafa ákveðið, ef næg þátttaka fæst, að fara þess á leit við Farskóla Austurlands að halda námskeið fyrir bændur og búalið í undirstöðuatriðum skógræktar. Þessi námskeið eru fyrirhuguð á vetri komandi.

16. FRAMTÍÐ FLJÓTSDALSÁÆTLUNAR

Vilji bænda sem eru í Fljótsdalsáætlun virðist ganga í þá átt að þeir gangi inn í Héraðsskóga. Þessi atriði voru lítillega rædd á fundi með bændum í Fljótsdalshreppi. Telja þeir eðlilegt að sá skógur sem þegar er vaxinn á landi þeirra verði þeirra forskot og verði metinn sem skógur með vinnurétt. Verkefnisstjórn hefur ekki tekið afstöðu til þessa máls, en það verður gert fljótlega.

17. NIÐURLAG

Það er eindregin ósk verkefnisstjórnar að verkefni þetta komist á laggirnar sem fyrst og hagur bænda verði tryggður eins og kostur er miðað við þær forsendur sem getið var um hér að framan. Enginn vafi er á, að fólk um allt land beinir nú sjónum sínum að Fljótsdalshéraði og flestir óska verkefninu brautargengis. Það er engum vafa undirorpið að nytjaskógrækt á Fljótsdalshéraði verður byggðarlaginu til framdráttar á komandi árum.

Raunhæf stefnumótun, ákveðin markmið og áætlanagerð í samvinnu við heimamenn um framkvæmdir á næstu árum er undirstaða góðs árangurs. Það ræður úrslitum að bændur sjái mikilvægi þessa; vel undirbúin áætlun og skýr markmið tryggja stöðu þeirra best og viðgang verkefnisins.

Fylgiskjal III.

Verkefnastjóri Héraðsskóga:

HÉRAÐSSKÓGAR
Fjárhags- og framkvæmdaáætlun 1990.
Fjárhags- og framkvæmdaáætlun 1991–2000.
40 ára fjárhags- og framkvæmdaáætlun.

KOSTNAÐARÁÆTLUN FYRIR RÆKTUN NYTJASKÓGA Á FLJÓTSDALSHÉRAÐI

1. INNGANGUR

Vegna breyttra forsendna landstærða á nytjaskógræktarsvæði Fljótsdalshéraðs, hefur fjárhagsáætlun Héraðsskóga breyst. Ástæður breytinganna eru mestmegnis nýjar upplýsingar frá gróðurnýtingadeild RALA um flatarmál landgerða á skógræktarsvæðinu og eru þær áreiðanlegar. Þar sem plöntuframleiðslan er hornsteinn allrar framkvæmdarinnar er leitast við að hún verði sem jöfnust yfir allt 40 ára tímabilið. Þetta þýðir tvennt, annars vegar stýrir plöntumagnið að miklu leyti öllum framkvæmdum og hins vegar er tryggt að hámarksnýting næst við plöntuframleiðsluna.

Til að fá fjárhags- og framkvæmdaáætlun fyrir næstu 40 árin hlutlausa og sem vandaðasta, leitaði undirritaður til skógræktarstjóra um aðstoð. Hann taldi Arnór Snorrason, áætlanafulltrúa Skógræktar ríkisins, hæfastan í verkið. Arnór tók að sér verkið og fylgir sú áætlun með sem viðauki 2.

Allar forsendur kostnaðar eru miðaðar við áætlað verðlag 1. júní 1990. Það skal undirstrikað að hér er um fræðilega uppsetningu að ræða um hvernig kostnaður dreifist milli ára miðað við ákveðnar forsendur og markmið skóggræðslu.

2. FORSENDUR

Sundurliðaður kostnaður á hvern hektara.

Í viðauka 2, töflu 1, eru birtar kostnaðartölur á hvern hektara fyrir hinar ýmsu framkvæmdir skóggræðslunnar. Stofnkostnaður á hektara er reiknaður út fyrir fjóra flokka lands:

1. Mýrlendi: 145.735 kr./ha.

Það er land sem þarf að ræsa fram ef rækta skal á því nytjaskóg. Mýrlendi verður ekki tekið til ræktunar á þessum áratug.

2. Jaðar: 133.639 kr./ha.

Hér er oftast um að ræða mýrlendi sem búið er að ræsa en er ekki orðið fullþurrt.

3. Þurrlendi sem þarf að jarðvinna: 127.116 kr./ha.

Þetta eru flatlendir hrísmóar.

4. Annað þurrlendi: 123.366 kr./ha.

Landstærðir og skipting lands.

Upplýsingar um skiptingu lands í landgerðir eru fengnar frá gróðurnýtingardeild RALA sem er búin að mæla landstærðir á um helmingi svæðisins. Nú er unnið við að ljúka mælingum

á innri hluta svæðisins. Fyrir þann hluta eru notaðar eldri tölur um heildarflatarmál og áætluð skipting í landgerðir út frá fyrrgreindum upplýsingum RALA (viðauki 2, tafla 2).

Heildarstærð undirlendis á skógræktarsvæðinu er um 36.800 hektarar.

Hér á eftir er gert ráð fyrir að eftirtaldar landgerðir verði ekki teknar til nytjaskógræktar.

1. Lítt eða ógróið land: Of rýrt til nytjaskógræktar.
2. Hálfgróið land: Að meginhluta of rýrt til nytjaskógræktar.
3. Ræktað land: Nýtist við hefðbundinn búrekstur og sem beitiland.
4. Birkiskóglendi: Viðhaldið af náttúruverndarsjónarmiðum.

Eftir eru þá 23.300 hektarar. Önnur úrtök af völdum t.d. áreyra, strandsvæða, minja, beitarhólfa, sumarbústaðalóða, vega og vegastæða er áætlað um 15% af öllum landgerðum nema votlendi. Á votlendi er aðeins gert ráð fyrir að 30% nýtist til nytjaskógræktar. Ástæðurnar fyrir þessu lága nýtingarhlutfalli eru náttúruverndarsjónarmið, hætta á frost- og flóðaskemmdum. Auk þess eru stór votlendissvæði óframræsanleg vegna berghafta.

Áætluð stærð skógræktarsvæðis er þá um 15.000 hektarar.

Plöntuframleiðsla.

Við gerð áætlunarinnar er lögð höfuð áhersla á að halda plöntuframleiðslunni sem jafnastri, sjá stólparit aftast í viðauka 2. Með því móti er framleiðslutækjum við plöntuframleiðslu haldið í fullum afköstum og hagkvæmni hennar í hámarki. Miðað er við að afköst við plöntuframleiðslu verði eftir 1991 1,5 milljónir plantna árlega en það er sú framleiðsla sem skilar 15.000 hekturum fullgróðursettum á 40 árum. Árið 1991 er áætlað að 1 milljón plantna verði tilbúin til afgreiðslu. Verði frumvarpi um fjárhagsáætlun 1990 (sjá lið 5, plöntuframleiðsla, í næstu töflu hér fyrir aftan) ekki fylgt, færist sá stofnkostnaður fram og þar af leiðandi öll framkvæmdin Héraðsskógar, þar til ráðist verður í byggingu gróðurhúsa. Allur undirbúningur með bændum, áætlanagerð og framkvæmdir hafa miðast við að staðið yrði við þennan lið framkvæmdarinnar.

Friðun.

Hingað til hafa landeigendur í fimm hreppum samþykkt að girt verði stofngirðing umhverfis stór svæði skógræktarlandsins og bera fulla ábyrgð á búpeningi innan þeirra girðinga, svo og kostnaði sem af því hlýst.

Lengd stofngirðingar umhverfis allt skógræktarsvæðið er áætluð 180 km. Girtir verða 20 km á þessu ári, en síðan 112 km á þessum áratug og síðast 48 km á næsta áratug.

Grisjun.

Gert er ráð fyrir að grisjaðir verði 56 ha á ári af birki- og barrskógi, einnig kjarrsögun á um 18 ha á ári.

Tölur um kostnað og tekjur í kr./ha fyrstu grisjunar, útdrátt viðar og viðarvinnslu eru fengnar frá Skógrækt ríkisins á Hallormsstað.

	Tekjur	Kostnaður	Mismunur
Birkiskógur:	182.000	193.000	-11.000
Barrskógur:	133.000	154.000	-21.000
Kjarrsögun:		18.700	-18.700

Áhersla skal lögð á að þetta eru meðaltalstölur og ef látið er vera að hirða og vinna afurðirnar er kostnaður 24.000 kr./ha. Vegna aukningar á gæðum og verðgildi skógarins við grisjun er brýn þörf á þessari framkvæmd.

Á það skal bent að vegna grisjunar Héraðsskóga 1989 og hráefnis sem þá féll til er verið að leita að nýjum mörkuðum fyrir afurðirnar.

Stjórnunarkostnaður.

Um er að ræða laun framkvæmdastjóra og aðstoðarmanna, sem m.a. verða bændum til ráðuneytis, einnig rekstur skrifstofu.

Ræktunaráætlanir fyrir skógræktarsvæðið verða að mestu unnar af áætlanadeild Skógræktar ríkisins, Héraðsskógum að kostnaðarlausu. Þetta er meginástæða fyrir lágum stjórnunarkostnaði Héraðsskóga. Sem afleiðing af þessu mun fjárveiting áætlanadeildar Skógræktar ríkisins þurfa að aukast.

Stofnkostnaður.

Um er að ræða kostnað við kaup á verkfærum og tækjum við skóggræðslu, svo sem gróðursetningaráhöld, kerrur, skógarhöggstæki og létt viðarvinnslutæki.

3. Niðurskurður á framkvæmdaáætlun Héraðsskóga 1990.

	Framkvæmda-áætlun 1990	Verður eftir niðurskurð	Með viðbót 15,000,000
1. Girðingar			
Efniskostnaður	2,153,000	878,800	764,170
Stofnkostnaður samtals	2,153,000	878,800	764,170
Frakt	159,000	65,000	56,520
Jarðýta	457,000	187,000	162,610
Bíll og traktor	685,000	280,000	243,480
Laun, launatengd gjöld og ófyrirséð	1,440,000	889,200	773,220
Rekstrarkostnaður samtals	2,741,000	1,421,200	1,235,830
Stofnkostnaður	2,153,000	878,800	764,170
Rekstrarkostnaður	2,741,000	1,421,200	1,235,830
Girðingar samtals	**4,894,000**	**2,300,000**	**2,000,000**
2. Skóggræðsla			
Lerki 500,000 st. 18 kr./pl.	9,000,000		
Lerki 200,000 st. 18 kr./pl.		3,600,000	3,600,000
Stofnkostnaður samtals	9,000,000	3,600,000	3,600,000
Kostnaður vegna gróðursetn. 4.34 kr./pl.	2,170,000	868,000	868,000
Rekstrarkostnaður samtals	2,170,000	868,000	868,000
Stofnkostnaður	9,000,000	3,600,000	3,600,000
Rekstrarkostnaður	2,170,000	868,000	868,000
Samtals	11,170,000	4,468,000	4,468,000
Eftirst. v/gróðurhúss á Hallormsstað	-730,000	-730,000	-730,000
Skóggræðsla samtals	**10,440,000**	**3,738,000**	**3,738,000**
3. Grisjun skóglendis			
Sagir, hlífðarfatnaður, keðjur	740,000		
Viðarvinnslutæki		600,000	300,000
Stofnkostnaður samtals	740,000	600,000	300,000
Laun, launatengd gjöld og ófyrirséð	12,174,000	1,530,000	780,000
Rekstrarkostnaður samtals	12,174,000	1,530,000	780,000
Stofnkostnaður	740,000	600,000	300,000
Rekstrarkostnaður	12,174,000	1,530,000	1,080,000
Grisjun skóglendis samtals	**12,914,000**	**2,130,000**	**1,380,000**

	Framkvæmda-áætlun 1990	Verður eftir niðurskurð	Með viðbót 15,000,000
4. Námskeið			
Undirbúningur	1,000,000	500,000	250,000
Meðferð tækja	150,000	150,000	0
Gróðursetning	150,000	150,000	150,000
Grisjun	150,000	0	0
Verkstjórnarnámskeið	150,000	0	0
Námskeið samtals	**1,600,000**	**800,000**	**400,000**
5. Plöntuframleiðsla			
Tvö gróðurhús			
Hús 2 2000 m^2 9,500 kr./m^2	19,000,000	3,000,000	19,000,000
Byrjað á asparrækt	0	0	1,000,000
Annar stofnkostnaður	6,650,000	0	0
Stofnkostnaður samtals	25,650,000	3,000,000	20,000,000
Plöntuframleiðsla samtals	**25,650,000**	**3,000,000**	**20,000,000**
6. Stjórnun			
Bifreið fyrir vinnuflokka	2,000,000		
Hnitaborð		250,000	0
Stofnkostnaður samtals	2,000,000	250,000	0
Húsnæði	480,000	70,000	70,000
Rekstur og viðhald bifreiðar	500,000	150,000	150,000
Laun, launatengd gjöld og ófyrirséð	3,456,000	2,562,000	2,562,000
Rekstrarkostnaður samtals	4,436,000	2,782,000	2,782,000
Stofnkostnaður	2,000,000	250,000	0
Rekstrarkostnaður	4,436,000	2,782,000	2,782,000
Stjórnun samtals	**6,436,000**	**3,032,000**	**2,782,000**
Samtals kr.	**61,934,000**	**15,000,000**	**30,000,000**

Egilsstöðum í mars 1990.

Helgi Gíslason,
verkefnastjóri

4. Árlegur kostnaður Héraðsskóga 1991–2000.

Framkvæmd	Ár 1991 þús. kr.	Ár 1992 þús. kr.	Ár 1993 þús. kr.	Ár 1994 þús. kr.	Ár 1995 þús. kr.	Ár 1996 þús. kr.	Ár 1997 þús. kr.	Ár 1998 þús. kr.	Ár 1999 þús. kr.	Ár 2000 þús. kr.
Jaðar/gróðursetning				1,500	2,700	11,636	10,136	9,491	555	555
Þurrlendi/gróðursetning						1,463	7,190	2,234		
Þurrlendi/gróðursetning	25,340	38,010	38,010	38,010	38,010	27,874	20,272	22,340	33,510	34,897
Friðun	1,456	1,456	1,456	1,456	1,456	1,456	1,456	1,456	1,456	1,456
Grisjun birkiskógar	440	440	440	440	440	440	440	440	440	440
Grisjun barrskógar	336	336	336	336	336	336	336	336	336	336
Kjarrsögun	337	337	337	337	337	337	337	337	337	337
Stjórnunarkostnaður	3,600	3,600	3,600	3,600	3,600	3,600	3,600	3,600	3,600	3,600
Stofnkostnaður	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Samtals	**32,509**	**45,179**	**45,179**	**46,679**	**47,879**	**48,142**	**44,767**	**41,234**	**41,234**	**42,621**

5. Áætlaður kostnaður á landgerðir í þús. kr. 1991–2000.
(Fjöldi plantna og ha.)

Framkvæmdir		Ár 1991	Ár 1992	Ár 1993	Ár 1994	Ár 1995	Ár 1996	Ár 1997	Ár 1998	Ár 1999	Ár 2000
2. Jaðar											
Plöntur: Ösp	St.						400,000	400,000	400,000		
Stærð svæða	Ha						200	200	200		
Jarðvinnsla					1500	1500	1500				
Vegagerð						1200	1200	1200			
Nýgróðursetning . .							8936	8936	8936		
Áburðargjöf									555	555	555
Jaðar samtals					1500	2700	11636	10136	9491	555	555
Þurrlendi sem þarf að jarðvinna											
Plöntur: Lerki	St.							300,000	100,000		
Stærð svæða	Ha							150	50		
Jarðvinnsla							563	188			
Vegagerð							900	300			
Nýgróðursetning . .								6702	2234		
Þurrlendi samtals							1463	7190	2234		
4. Þurrlendi sem ekki þarf að jarðvinna											
Plöndur: Lerki	St.	1000000	1500000	1500000	1500000	1500000	1100000	800000			
Plöntur: Fura	St.								1000000	1500000	1500000
Stærð svæða	Ha	500	750	750	750	750	550	400			
Vegagerð		3000	4500	4500	4500	4500	3300	2400			
Nýgróðursetning . .		22340	33510	33510	33510	33510	24574	17872			
Endurgróðursetning .									22340	33510	33510
1. Áburðargjöf											1387
Þurrlendi samtals		25340	38010	38010	38010	38010	27874	20272	22340	33510	34897

6. Plöntuþörf. Dreifing plantna milli ára og tegunda.

Plöntuþörf.
Dreifing plantna milli ára og tegunda.

Tegund	Ár 1991	Ár 1992	Ár 1993	Ár 1994	Ár 1995	Ár 1996	Ár 1997	Ár 1998	Ár 1999	Ár 2000
Lerki	1,000,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,100,000	1,100,000	100,000		
Fura	0	0	0	0	0	0	0	1,000,000	1,500,000	1,500,000
Ösp	0	0	0	0	0	400,000	400,000	400,000	0	0
Greni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Samtals	1,000,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000

Gróðursetning.
Dreifing fjölda hektara milli ára og landgerða.

Landgerð	Ár 1991	Ár 1992	Ár 1993	Ár 1994	Ár 1995	Ár 1996	Ár 1997	Ár 1998	Ár 1999	Ár 2000
Jaðar	0	0	0	0	0	200	200	200	**	
Þurrlendi	0	0	0	0	0	0	150	50		
Þurrlendi	500	750	750	750	750	550	400		0	0
Samtals	500	750	750	750	750	750	750	250	0	0

Viðauki 1.

7.1. **Áætlaður kostnaður við Héraðsskóga 1991-2000**

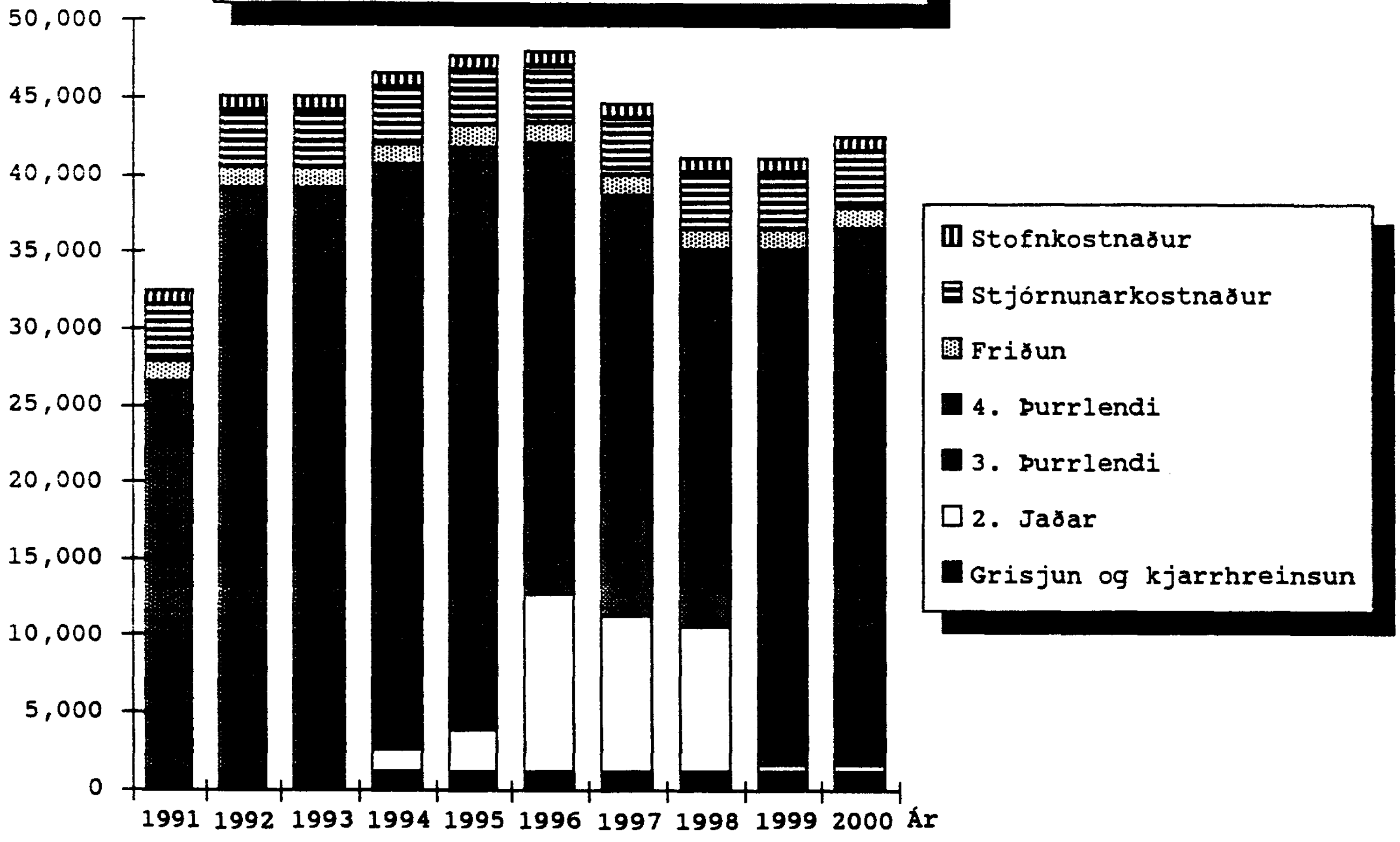

7.2. Áætlaður kostnaður við nýgróðursetningu 1991-2000

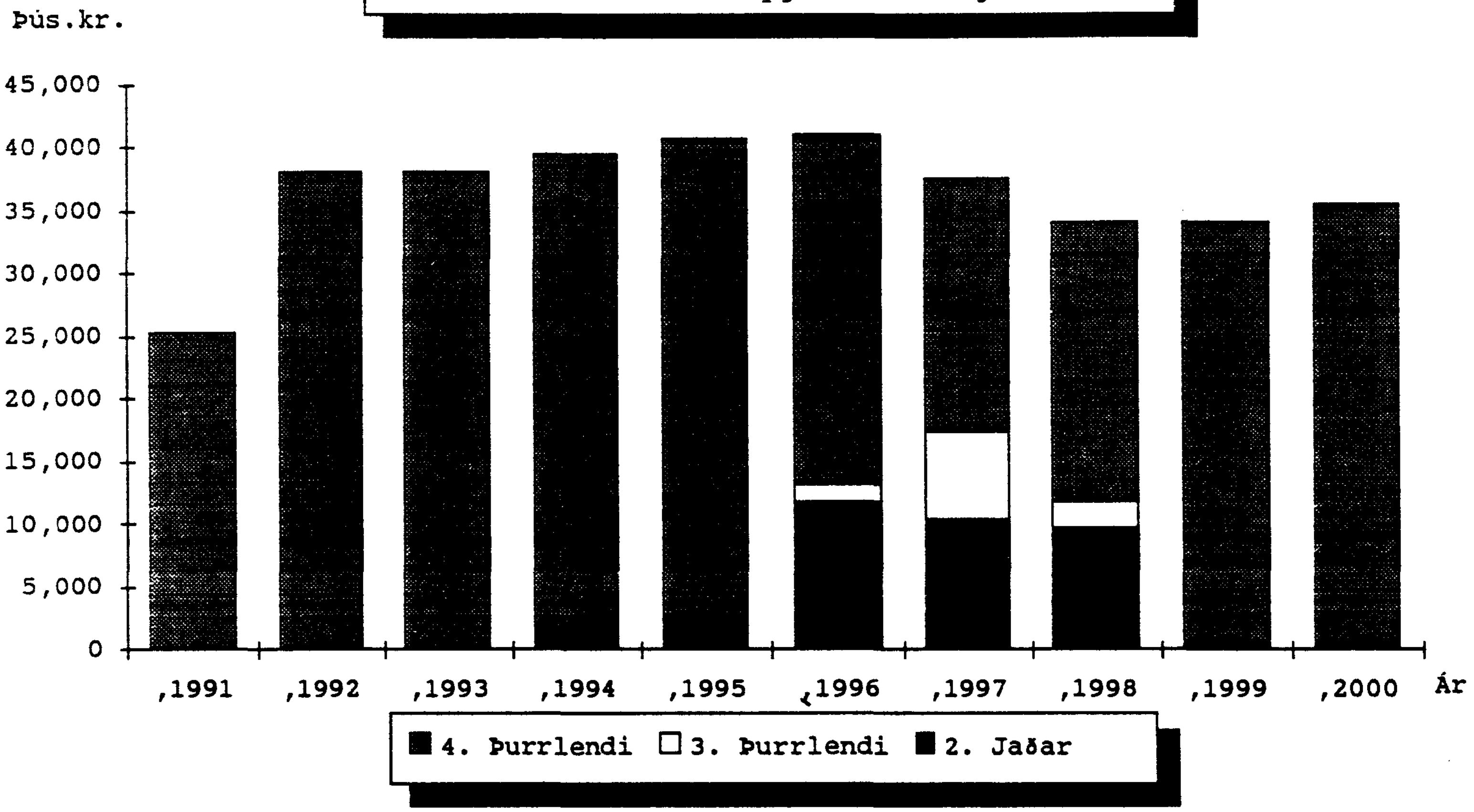

7.3. Áætlaður kostnaður við grisjunarstörf 1991-2000

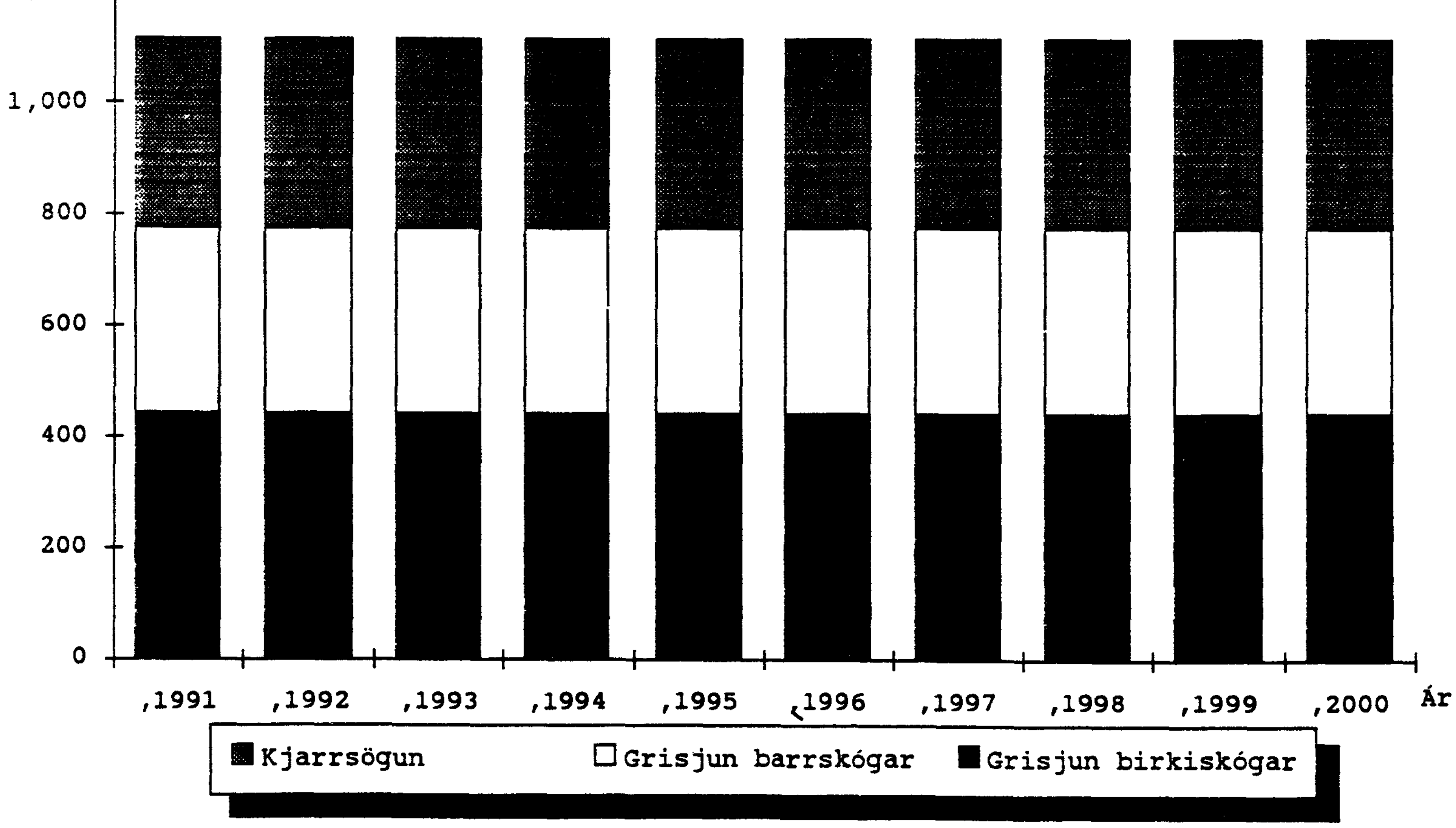

7.4. Áætlaður kostnaður við rekstur og friðun 1991-2000

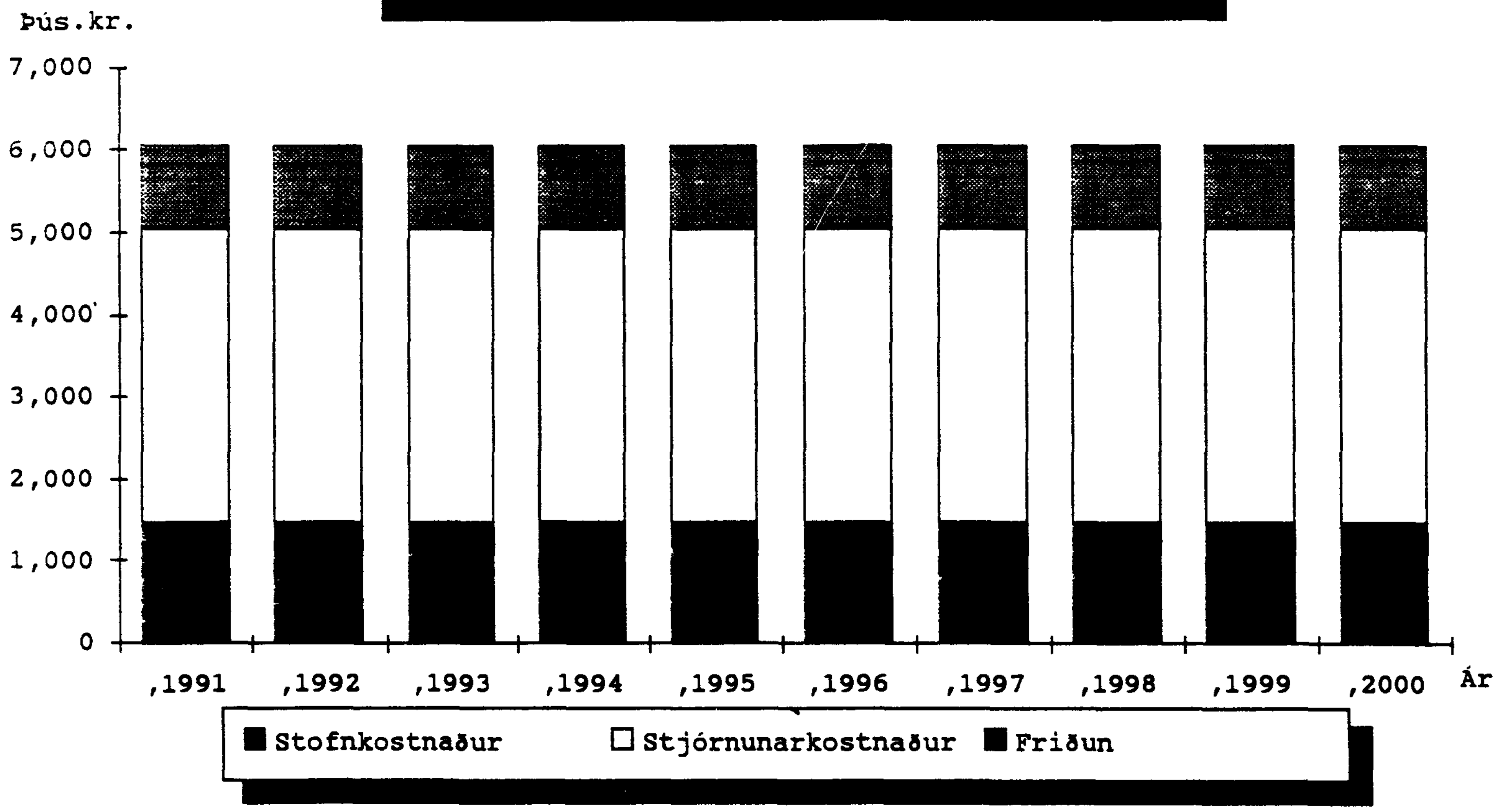

7.5. Vaxtargeta skógræktarsvæðis á Fljótdalshéraði.

Landgerð	Ha	Tegund	Vöxtur m^3/ha á ári	Samanlagður vöxtur m^3/landgerð og ár
Deiglendi	3.651	Greni	5	18.255
Þurrlendi	11.349	Lerki	7	79.443
Samtals	15.000			97.698

Stærð landgerða er samkvæmt upplýsingum RALA. Vöxtur grenis er samkvæmt skýrslunni „Auðlindir um aldamót", útg. 1987, en vöxtur lerkis samkvæmt grein Baldurs Þorsteinssonar „Útreikningur á kapítalverðmæti lerkis", útg. 1968.

Miðað er við fullgróðursett svæði. Athuga ber að þetta dæmi er mjög einfaldað, hvorki fura né ösp er tekin með og landgerðum er slegið saman í tvo flokka.

Viðauki 2.

Tafla 1. Kostnaður vegna nytjaskógræktar á Fljótsdalshéraði.

Stofnkostnaður á hektara við nytjaskógrækt á Fljótsdalshéraði.
Áætlaður kostnaður miðað við júní 1990.

1. Mýri: samtals 2.717 ha

Framkvæmdir		Kostn. kr./ha	% af heild	Fram ár	Heildark. þús. kr.
Framr. 100.8 kr./m, 120 m/ha	100.8	12096	0.08	-4	32,865
Jarðv. á mýri, 15000 kr./dag 2 ha/dag	15000	7500	0.05	-2	20,378
Vegagerð 300 kr./m, 20 m/ha	300	6000	0.04	-1	16,302
Nýgr.setn.-plöntuk. 18 kr./pl, 2000 pl./ha	18	36000	0.25	0	97,812
Nýgr.setn.útpl.flutn. 4.34 kr./pl. 2000 pl./	4.34	8680	0.06	0	23,584
Endurgr.setn.-plöntuk. 18 kr./pl. 2000 pl./h	18	36000	0.25	7	97,812
Endurgr.setn.útpl.flutn. 4.34 kr./pl. 2000 pl.	4.34	8680	0.06	7	23,584
1. Áb.gjöf-kaup á áb. 22.39 /kg, 40 kg ha	22.39	896	0.01	2	2,433
1. Áb.gjöf-flutn. 32.4 kr./tonn/km, 60 km	1.94	78	0.00	2	211
1. Áb.gjöf-dreifing 0.9 kr./pl. 2000 pl./ha	0.9	1800	0.01	2	4,891
2. Áb.gjöf-kaup á áburði 22.39 /kg, 140 kg/ha	22.39	3135	0.02	9	8,517
2. Áb.gjöf-flutn. 32.4 kr./tonn/km, 60 km	1.94	272	0.00	9	738
2. Áb.gjöf-dreifing 0.9 kr./pl. 4000 pl./ha	0.9	3600	0.02	9	9,781
1. grisjun og viðarvinnsla 154000 kr./ha	154000	154000	1.06	24	418,418
Tekjur af 1. grisjun, 133000 kr./ha	133000	-133000	-0.91	24	-361,361
Kostnaður samtals á hektara		145735	1.00		395,963

2. Jaðar: samtals 933 ha

Framkvæmdir		Kostn. kr./ha	% af heild	Fram ár	Heildark. þús. kr.
Jarðvinnsla á mýri 15000 kr./dag, 2 ha/dag	15000	75000	0.06	-2	6,998
Vegagerð, 300 kr./m, 20 m/ha	300	6000	0.04	-1	5,598
Nýgr.setn-plöntuk, 18. kr./pl. 2000 pl./ha	18	36000	0.27	0	33,588
Nýgr.setn-útpl.flutn. 4.34 kr./pl., 2000 pl./	4.34	8680	0.07	0	8,098
Endurgr.setn.-plöntuk. 18 kr./pl., 2000 pl./h	18	36000	0.27	7	33,588
Endurgr.setn.útpl.flutn. 4.34 kr./pl., 2000 pl.	4.34	8680	0.07	7	8,098
1. Áb.gj.-kaup á áb. 22.39/kg, 40 kg/ha	22.39	896	0.01	2	836
1. Áb.gj.-flutn. 32.4 kr./tonn/km, 60 km	1.94	78	0.00	2	72
1. Áb.gj.-dreifing 0.9 kr./pl. 2000 pl./ha	0.9	1800	0.01	2	1679
2. Áburðargj.-kaup á áb. 22.39/kg, 140 kg/ha	22.39	3135	0.02	14	2,925
2. Áb.gjöf-flutn. 32.4 kr./tonn/km, 60 km	1.94	272	0.00	14	253
2. Áb.gjöf-dreif. 0.9 kr./pl. 4000 pl./ha	0.9	3600	0.03	14	3,359
1. grisj. og viðarv. 154000 kr./ha	154000	154000	1.15	24	143,682
Tekjur af 1. grisjun, 133000 kr./ha	133000	-133000	-1.00	24	-124,089
Kostnaður samtals á hektara		133639	1.00		124,686

3. Þurrlendi sem þarf að jarðvinna 70% af hrísmóa: samtals 2.520 ha

Framkvæmdir		Kostn. kr./ha	% af heild	Fram ár	Heildark. þús. kr.
Jarðv. á þurrl. 15000 kr./dag, 4 ha/dag	15000	3750	0.03	-1	9,450
Vegagerð 300 kr./m, 20 m/ha.	300	6000	0.05	-1	15,120
Nýgróðurs.-plöntuk. 18 kr./pl., 2000 pl./ha	18	36000	0.28	0	90,720
Nýgr.setn.útpl. flutn. 4.34 kr./pl., 2000 pl.	4.34	8680	0.07	0	21,874
Endurgr.setn.-plöntuk. 18 kr./pl. 2000 pl./	18	36000	0.28	7	90,720
Endurgr.setn útpl.flutn. 4.34 kr./pl 2000 pl./h	4.34	8680	0.07	7	21,874
1. áburðargj.-kaup á áb. 22.39 /kg, 40 kg/	22.39	896	0.01	9	2,257
1. áburðargj-flutn. 32.4 kr./tonn/km, 60 km	1.94	78	0.00	9	196
1. áburðargj.dreif. 0.9 kr./pl., 2000 pl./ha	0.9	1800	1.42	9	4,536
2. áburðargj.-kaup á áb. 22.39/kg, 100 kg/h	22.39	2239	0.02	14	5,642
2. áburðargj.-flutn. 32.4 kr./tonn/km, 60 km	1.94	194	0.00	14	489
2. áburðargj.-dreif. 0.9 kr./pl., 2000 pl./ha	0.9	1800	0.01	14	4,536
1. Grisjun og viðarvinnsla 154000 kr./ha.	154000	154000	1.21	24	388,080
Tekjur af 1. grisjun, 133000 kr./ha	133000	-133000	-1.05	24	-335,160
Kostnaður samtals á hektara		127116	1.00		320,333

4. Þurrlendi, annað: samtals 8.829 ha

Framkvæmdir		Kostn. kr./ha	% af heild	Fram ár	Heildark. þús. kr.
Vegagerð, 300 kr./m 20 m ha.	300	6000	0.05	-1	52,974
Nýgróðurs.-plöntuk, 18 kr./pl. 2000 pl./ha	18	36000	0.29	0	317,844
Nýgr.s., útpl.flutn. 4.34 kr./pl. 2000 pl.	4.34	8680	0.07	0	76,636
Endurgr.setn.-plöntuk. 18 kr./pl 2000 pl./ha	18	36000	0.29	7	317,844
Endurgr.setn.-útpl., flutn. 4.34 kr./pl. 200.	4.34	8680	0.07	7	76,636
1. áb.gjöf-kaup á áb. 22.39/kg, 40 kg/ha	22.39	896	0.01	9	7,907
1. áb.gjöf-flutn. 32.4 kr./tonn/km, 60 km	1.94	78	0.00	9	685
1. áb.gjöf-dreif. 0.9 kr./pl. 2000 pl./ha	0.9	1800	0.01	9	15,892
2. áb.gjöf-kaup á áburði 22.39/kg, 100 kg/h	22.39	2239	0.02	14	19,768
2. áb.gjöf-flutn. 32.4 kr./tonn/km, 60 km	1.94	194	0.00	14	1,713
2. áb.gjöf-dreif. 0.9 kr./pl. 2000 pl./ha	0.9	1800	0.01	14	15,892
1. Grisjun og viðarv. 154000 kr./ha	154000	154000	1.25	24	1,359,66
Tekjur af 1. grisjun, 133000 kr./ha	133000	-133000	-1.08	24	-1.174,257
Kostnaður samtals á hektara		123366	1.00		1.089,200
5. Grisjun birkiskóga	Samt:	960			
1. Grisjun og viðarvinnsla, 193000 kr./ha	193000	193000		0	185,280
Tekjur af birkigrisjun, 182000 kr./ha	182000	-182000		0	-174,720
Kostnaður samtals á hektara		11000			10,560
6. Grisjun barrskóga	Samt:	384			
1. Grisjun og viðarvinnsla, 193000 kr./ha	154000	154000		0	59,136
Tekjur af birkigrisjun, 182000 kr./ha.	133000	-130000		0	-51,072
Kostnaður samtals á hektara		21000			8,064
7. Kjarrsögun, 18.700 kr./ha	Samt:	432			8,078
8. Friðun 130.000 kr./km	Samt:	160			20,800
9. Stjórnunarkostn, 3.6 millj. kr./ár	Samt:	59			212,400
10.Stofnkostn. áh. og tækja 1 millj.kr.	Samt:	59			59,000
Heildarkostnaður framkvæmda					2,249,084

Tafla 2. **Stærð svæðis til nytjaskógræktar.**

Landgerðir:	Fullgr. ha	Hálfgr. ha	Fullgr. %	Hálfgr. %
Eiðahr. Kortblað 1. 0–200 m				
Frjósamt mólendi og graslendi	171.5	6.3	13	0
Hrísmói	219.9	62.3	16	5
Lítt eða ógróið land		39.1	0	3
Rýrt mólendi	248	4.3	18	0
Ræktað land	233.7		17	
Skóglendi			0	
Jaðar	27.5		2	
Votlendi	337.7		25	
	1238.3	112	91	8
Egilsst.bær. Kortbl. 1. 0–200 m				
Frjósamt mólendi og graslendi	214.3	21.3	8	1
Hrísmói	156	3.8	6	0
Lítt eða ógróið land		274.9	0	11
Rýrt mólendi	210	49.7	8	2
Ræktað land	283.4		11	
Skóglendi	807.6		32	
Jaðar	34.1		1	
Votlendi	489.8		19	
	2195.2	349.7	86	14
Fellahr. Kortblað 1. 0–200 m				
Frjósamt mólendi og graslendi	284.7	34	3	0
Hrísmói	1327.9	317.5	14	3
Lítt eða ógróið land		1480.5	0	16
Rýrt mólendi	1920.5	479.8	21	5
Ræktað land	642		7	
Skóglendi	18		0	
Jaðar	142.2		2	
Votlendi	2554.8		28	
	6890.1	2311.8	75	25
Vallahr. Kortblað 1. 0–200 m				
Frjósamt mólendi og graslendi	658.2	48.9	16	1
Hrísmói	260.8	11.1	6	0
Lítt eða ógróið land		305.3	0	8
Rýrt mólendi	521.5	238.7	13	6
Ræktað land	450		11	
Skóglendi	436.2		11	
Jaðar	305.6		8	
Votlendi	808.7		20	
	3441	604	85	15
Samt. Kortblað 1. 0–200 m				
Frjósamt mólendi og graslendi	1328.7	110.5	8	1
Hrísmói	1964.6	394.7	11	2
Lítt eða ógróið land	0	2099.8	0	12
Rýrt mólendi	2900	772.5	17	5
Ræktað land	1609.1	0	9	
Skóglendi	1261.8	0	7	
Jaðar	509.4		3	
Votlendi	4191		24	
	13764.6	3377.5	80	20

Landgerðir:	Fullgr. ha	Hálfgr. ha	Fullgr. %	Hálfgr. %
Fljótsdalshreppur				
Áætl. sömu hlutföll gróðurlenda				
Innanverður 0–300 m = 5520 ha				
Utanverður 0–250 m = 3095 ha				
Frjósamt mólendi og graslendi	734	61	9	1
Hrísmói	1085	218	13	3
Lítt eða ógróið land	0	1160	0	13
Rýrt mólendi	1602	427	19	5
Ræktað land	775			
Skóglendi	697		8	
Jaðar	281		3	
Votlendi	2315		27	
	7488	1865	80	20
Skriðdalshreppur				
Áætluð sömu hlutföll gróðurlendis				
0–200 m 5212 ha				
Frjósamt mólendi og graslendi	444	37	9	1
Hrísmói	656	132	13	3
Lítt eða ógróið land	0	702	0	13
Rýrt mólendi	969	258	19	5
Ræktað land	535			
Skóglendi	422		8	
Jaðar	170		3	
Votlendi	1400		27	
	4596	1128	80	20
Vallahreppur utan kortbl. 1.				
Áætluð sömu hlutf. gróðurl.				
Innanverður 0–250 m 1685 ha				
Utanverður 0–200 m 7390 ha				
Skógl. Skógr. ríkisins 1550 ha				
Úthagi kortl. á kortbl. 1 3595 ha				
Frjósamt mólendi og graslendi	335	28	9	1
Hrísmói	495	99	13	3
Lítt eða ógróið land	0	529	0	13
Rýrt mólendi	731	195	19	5
Ræktað land	531			
Skóglendi	318		8	
Jaðar	128		3	
Votlendi	1056		27	
	3593	851	80	20
Fellahreppur utan kortblaðs 1.				
Áætluð sömu hlutf. gróðurl.				
0–200 m 9280 ha				
Úthagi kortl. á kortbl. 1 9202 ha				
Frjósamt mólendi og graslendi	7	1	9	1
Hrísmói	10	2	13	3
Lítt eða ógróið land	0	10	0	13
Rýrt mólendi	15	4	19	5
Ræktað land	24			
Skóglendi	6		8	
Jaðar	3		3	
Votlendi	21		27	
	85	17	80	20

Landgerðir:	Fullgr. ha	Hálfgr. ha	Fullgr. %	Hálfgr. %
Samt. Áætlað utan kortbl. 1.				
Frjósamt mólendi og graslendi	1519	126	8	1
Hrísmói	2246	451	11	2
Lítt eða ógróið land	0	2401	0	12
Rýrt mólendi	3316	883	17	5
Ræktað land	1865	0	10	
Skóglendi	1443	0	7	
Jaðar	582		3	
Votlendi	4792		24	
	15763	3862	80	20
Samt. Áætlað utan kortbl. 1 og kortblað 1.				
Frjósamt mólendi og graslendi	2848	237		
Hrísmói	4211	846		
Lítt eða ógróið land	0	4501		
Rýrt mólendi	6216	1656		
Ræktað land	3474	0		
Skóglendi	2704	0		
Jaðar	1092			
Votlendi	8983			
	29527	7239		

Skógræktarland.
Áætlað utan kortblaðs 1 og kortblað 1.

		Áætl. úrtök	Áætl. úrt. ha.	
Frjósamt mólendi og graslendi	2848	15	413	2435
Hrísmói	4211	15	611	3600
Rýrt mólendi	6216	15	901	5314
Jaðar	1092	15	158	933
Votlendi	8983	70	6265	2717
	23349	36	8348	15000

Tafla 3. Kostnaður við ræktun nytjaskóga á 15.000 ha á héraði.

Markmið: Gróðursettar verða 1.500 þús. plöntur árlega. Kostnaður miðaður við júní 1990.

Framkvæmdir	Kr/ha	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Árlegur kostnaður:		32509	45179	46679	47879	48141	44766	41233	41233	42620	41927	42737	45846	
Plöntur: Samtals:		1000	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500
Plöntur: Lerki:		1000	1500	1500	1500	1500	1100	1100	100	0	0	0	0	0
Plöntur: Fura:		0	0	0	0	0	0	0	1000	1500	1500	1500	1500	1100
Plöntur: Ösp:		0	0	0	0	0	400	400	400	0	0	0	0	0
Plöntur: Greni:		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	400
Friðun 130	130	1456	1456	1456	1456	1456	1456	1456	1456	1456	1456	624	624	624
Grisjunarkostnaður-birkiskógar.	193000	7720	7720	7720	7720	7720	7720	7720	7720	7720	7720	7720	7720	7720
Grisjunartekjur-birkiskógar.	182000	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280
Grisjunarkostnaður-barrskógar.	154000	2464	2464	2464	2464	2464	2464	2464	2464	2464	2464	2464	2464	2464
Grisjunartekjur-barrskógar.	133000	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128
Kjarrsögun	18700	337	337	337	337	337	337	337	337	337	337	337	337	337
Stjórnunarkostnaður:	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600
Stofnkostnaður:	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
1. Mýri, samtals 2.717 ha.														
Plöntur: Ösp:														
Plöntur: Greni:														
Framræsla.													810	2419
Jarðvinnsla á mýri. 15000 kr/dag.														
Vegagerð. 300 kr/m. 20 m/ha.														
Nýgróðursetning - plöntukaup.														
Nýgróðursetning, útplöntun,flutnin														
Endurgróðursetning - plöntukaup.														
Endurgróðursetning, útplöntun, flut														
1. áburðargjöf - kaup á áburði 22,3 kr.														
1. áburðargjöf - flutningur 32,4 kr.														

Framkvæmdir	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
1. áburðargjöf - dreifing 0.9 kr/pl													
2. áburðargjöf - kaup á áburði 22,3 kr													
2. áburðargjöf - flutningur 32,4 kr													
2. áburðargjöf - dreifing 0.9 kr/pl													
Grisjunarkostnaður-barrskógur													
Grisjunartekjur-barrskógur													
2. Jaðar, samtals 933 ha						200	200	200					
Plöntur: Ösp:						400	400	400					
Plöntur: Greni													400
Jarðvinnsla á mýri. 15000 kr/dag.				1500	1500	1500							1500
Vegagerð. 300 kr/m. 20 m/ha.					1200	1200	1200						
Nýgróðursetning - plöntukaup.						7200	7200	7200					
Nýgróðursetning, útplöntun,flutnin						1736	1736	1736					
Endurgróðursetning - plöntukaup. 1													7200
Endurgróðursetning, útplöntun,flut													1736
1. áburðargjöf - kaup á áburði 22,3								179	179	179			
1.áburðargjöf - flutningur 32,4 kr								16	16	16			
1. áburðargjöf - dreifing 0.9 kr/pl								360	360	360			
2. áburðargjöf - kaup á áburði 22,3													
2. áburðargjöf - flutningur 32,4 kr													
2. áburðargjöf - dreifing 0.9 kr/pl													
Grisjunarkostnaður-barrskógur													
Grisjunartekjur-barrskógur													
3. Þurrlendi sem þarf að jarðvinna, samtals 2.520 ha							150	50					
Plöntur: Lerki:							300	100					
Plöntur: Fura:													
Jarðvinnsla á þurrlendi. 15000 kr/						563	188						
Vegagerð. 300 kr/m. 20 m/ha.						900	300						

Framkvæmdir	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nýgróðursetning - plöntukaup							5400	1800					
Nýgróðursetning, útplöntun,flutnin							1302	434					
Endurgróðursetning - plöntukaup.													
Endurgróðursetning, útplöntun, flutn.													
1. áburðargjöf - kaup á áburði 22,3													
1. áburðargjöf - flutningur 32,4 kr													
1. áburðargjöf - dreifing 0.9 kr/pl													
2. áburðargjöf - kaup á áburði 22,3													
2. áburðargjöf - flutningur 32,4 kr													
2. áburðargjöf - dreifing 0.9 kr/pl													
Grisjunarkostnaður-barrskógur													
Grisjunartekjur-barrskógur													
4. Þurrlendi – annað, samtals 8.829 ha	500	750	750	750	750	550	400						
Plöntur: Lerki:	1000	1500	1500	1500	1500	1100	800						
Plöntur: Fura:								1000	1500	1500	1500	1500	1100
Vegagerð. 300 kr/m. 20 m/ha.	3000	4500	4500	4500	4500	3300	2400						
Nýgróðursetning - plöntukaup													
Nýgróðursetning, útplöntun,flutnin	18000	27000	27000	27000	27000	19800	14400						
Endurgróðursetning - plöntukaup	4340	6510	6510	6510	6510	4774	3472						
Endurgróðursetning, útplöntun, flut								18000	27000	27000	27000	27000	19800
1. áburðargjöf - kaup á áburði 22,3										448	672	672	672
1. áburðargjöf - flutningur 32,4 kr										39	58	58	58
1. áburðargjöf - dreifing 0.9 kr/pl										900	1350	1350	1350
2. áburðargjöf - kaup á áburði 22,3													
2. áburðargjöf - flutningur 32,4 kr													
2. áburðargjöf - dreifing 0.9 kr/pl													
Grisjunarkostnaður-barrskógur													
Grisjunartekjur-barrskógur													

Framkvæmdir	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Árlegur kostnaður	48021	52671	54930	54098	52558	50138	49292	46193	39989	39777	42010	53956	59206	60706	63368	66026
Plöntur: Samtals	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500
Plöntur: Lerki	0	0	0	0	600	1100	1100	1100	1100	1100	100	0	0	0	0	600
Plöntur Fura	1100	100	0	0	0	0	0	0	600	1100	1100	1100	1100	1100	1100	100
Plöntur: Ösp	0	400	400	400	400	400	400	400	400	0	0	0	0	0	0	400
Plöntur greni	400	400	0	0	0	0	0	0	400	400	400	400	400	400	400	400
Friðun 130	624	624	624	624	624	624	624									
Grisjunarkostnaður	7720	7720	7720	7720	7720	7720	7720	7720	7720	7720	7720					
Grisjunartekjur	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280	-7280					
Grisjunarkostnaður	2464	2464	2464	2464	2464	2464	2464	2464	2464	2464	2464					
Grisjunartekjur	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128	-2128					
Kjarrsögun	337	337	337	337	337	337	337	337	337	337	337					
Stjórnunarkostnaður	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600					
Stofnkostnaður	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000					
1. Mýri			67	200	200	200	200	200	200							200
Plöntur: Ösp			134	400	400	400	400	400	400							400
Plöntur: Greni										134	400	400	400	400	400	400
Framræsla	2419	2419	2419	2419	2419							2419	2419	2419	2419	2419
Jarðvinnsla	503	1500	1500	1500	1500	1500	1500							1500	1500	1500
Vegagerð		402	1200	1200	1200	1200	1200	1200							1200	1200
Nýgróðursetning			2412	7200	7200	7200	7200	7200	7200							7200
Nýgróðursetning			582	1736	1736	1736	1736	1736	1736							1736
Endurgróðursetning										2412	7200	7200	7200	7200	7200	7200
Endurgróðursetning										582	1736	1736	1736	1736	1736	1736
1. áburðargjöf					60	179	179	179	179	179	179					
1. áburðargjöf					5	16	16	16	16	16	16					
1. áburðargjöf					121	360	360	360	360	360	360					
2. áburðargjöf												210	627	627	627	627
2. áburðargjöf												18	54	54	54	54
2. áburðargjöf												241	720	720	720	720
Grisjunarkostnaður																
Grisjunarkostnaður																
2. Jaðar		200	133													
Plöntur: Ösp		400	266													
Plöntur: Greni	400	400							400	266						
Jarðvinnsla	998															
Vegagerð	1200	798														

Framkvæmdir	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nýgróðursetning	7200	4788														
Nýgróðursetning	1736	1154														
Endurgróðursetning	7200	7200							7200	4788						
Endurgróðursetning	1736	1736							1736	1154						
1. áburðargjöf				179	119											
1. áburðargjöf				16	10											
1. áburðargjöf				360	239											
2. áburðargjöf		627	627	627							627	417				
2. áburðargjöf		54	54	54							54	36				
2. áburðargjöf		720	720	720							720	479				
Grisjunarkostnaður																
Grisjunarkostnaður																
3. Þurrlendi		100	150	150	150	150	150	150	50							150
Plöntur: Lerki		200	300	300	300	300	300	300	100							300
Plöntur: Fura	300	100							200	300	300	300	300	300	300	100
Jarðvinnsla	375	563	563	563	563	563	563	188							563	750
Vegagerð	600	900	900	900	900	900	900	300							900	1200
Nýgróðursetning		3600	5400	5400	5400	5400	5400	5400	1800							5400
Nýgróðursetning		868	1302	1302	1302	1302	1302	1302	434							1302
Endurgróðursetning	5400	1800							3600	5400	5400	5400	5400	5400	5400	1800
Endurgróðursetning	1302	434							868	1302	1302	1302	1302	1302	1302	434
1. áburðargjöf			134	45							90	134	134	134	134	134
1. áburðargjöf			124								8	12	12	12	12	12
1. áburðargjöf			270	90							180	270	270	270	270	270
2. áburðargjöf								336	112							224
2. áburðargjöf								29	10							19
2. áburðargjöf								270	90							180
Grisjunarkostnaður																
Grisjunartekjur																
4. Þurrlendi	200	400	400	400	400	400	400									150
Plöntur: Lerki	400	800	800	800	800	800	800									300
Plöntur: Fura	800								400	800	800	800	800	800	800	
Vegagerð		1200	2400	2400	2400	2400	2400	2400								900
Nýgróðursetning		7200	14400	14400	14400	14400	14400	14400								5400
Nýgróðursetning		1736	3472	3472	3472	3472	3472									1302
Endurgróður	14400								7200	14400	14400	14400	14400	14400	14400	
Endurgróður	3472								1736	3472	3472	3472	3472	3472	3472	
1. áburðargjöf	672	493	358								179	358	358	358	358	358
1. áburðargjöf	58	43	31								16	31	31	31	31	31

Framkvæmdir	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. áburðargjöf	1350	990	720								360	720	720	720	720	720
2. áburðargjöf	1120	1679	1679	1679	1679	1231	896								448	
2. áburðargjöf	97	146	146	146	146	107	78								39	
2. áburðargjöf	900	1350	1350	1350	1350	990	720								360	
Grisjunarkostnaður												77000	115500	115500	115500	115500
Grisjunartekjur												-66500	-99750	-99750	-99750	-99750

Framkvæmdir	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Árlegur kostnaður	68296	68045	53000	49286	43861	40993	38879	41041	41312	51537	53614	37529	24350	24067	22678	22678
Plöntur: Samtals	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1358	638	0	0	0	0
Plöntur: Lerki	1100	1100	1100	1100	1098	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Plöntur: Fura	0	0	0	0	0	600	970	1100	1100	1100	958	270	0	0	0	0
Plöntur: Ösp	400	400	400	400	402	498	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plöntur: Greni	0	0	0	0	0	402	530	400	400	400	400	368	0	0	0	0
Friðun 130	7720	7720	7720	7720												
Grisjunarkostnaður	-7280	-7280	-7280	-7280												
Grisjunartekjur	2464	2464	2464	2464												
Grisjunarkostnaður	-2128	-2128	-2128	-2128												
Grisjunartekjur	337	337	337	337												
Kjarrsögun																
Stjórnunarkostnaður	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600
Stofnkostnaður	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
1. Mýri	200	200	200	200	201	249										
Plöntur: Ösp	400	400	400	400	402	498										
Plöntur: Greni						402	530	400	400	400	400	368				
Framræsla	2431	3012														
Jarðvinnsla	1500	1500	1508	1868												
Vegagerð	1200	1200	1200	1206	1494											
Nýgróðursetning	7200	7200	7200	7200	7236	8964										
Nýgróðursetning	1736	·1736	1736	1736	1745	2161										
Endurgróðursetning						7236	9540	7200	7200	7200	7200	6624				
Endurgróðursetning						1745	2300	1736	1736	1736	1736	1597				
1. áburðargjöf		179	179	179	179	179	180	223								
1. áburðargjöf		16	16	16	16	16	16	19								
1. áburðargjöf		360	360	360	360	360	362	448								
2. áburðargjöf	627	627						630	831	627	627	627	627	577		
2. áburðargjöf	54	54						55	72	54	54	54	54	50		
2. áburðargjöf	720	720						724	954	720	720	720	720	662		
Grisjunarkostnaður											10318	30800	30800	30800	30800	30800
Grisjunartekjur											-8911	-26600	-26600	-26600	-26600	-26600

Framkvæmdir	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
2. Jaðar																
Plöntur: Ösp																
Plöntur: Greni																
Jarðvinnsla																
Vegagerð																
Nýgróðursetning																
Nýgróðursetning																
Endurgróðursetning																
Endurgróðursetning																
1. áburðargjöf																
1. áburðargjöf																
1. áburðargjöf																
2. áburðargjöf																
2. áburðargjöf																
2. áburðargjöf																
Grisjunarkostnaður	30800	30800	30800							30800	20482					
Grisjunartekjur	-26600	-26600	-26600							-26600	-17689					
3. Þurrlendi	200	200	200	200	320											
Plöntur: Lerki	400	400	400	400	640											
Plöntur: Fura						300	370	400	400	400	400	270				
Jarðvinnsla	750	750	750	1200												
Vegagerð	1200	1200	1200	1920												
Nýgróðursetning	7200	7200	7200	7200	11520											
Nýgróðursetning	1736	1736	1736	1736	2778											
Endurgróðursetning						5400	6660	7200	7200	7200	7200	4860				
Endurgróðursetning						1302	1606	1736	1736	1736	1736	1172				
1. áburðargjöf	134	45						134	166	179	179	179	179	121		
1. áburðargjöf	12	4						12	14	16	16	16	16	10		
1. áburðargjöf	270	90						270	333	360	360	360	360	243		
2. áburðargjöf	336	336	336	336	336	336	112						336	414	448	448
2. áburðargjöf	29	29	29	29	29	29	10						29	36	39	39
2. áburðargjöf	270	270	270	270	270	270	90						270	333	360	360
Grisjunarkostnaður		23100	7700							15400	23100	23100	23100	23100	23100	23100
Grisjunartekjur		-19950	-6650							-13300	-19950	-19950	-19950	-19950	-19950	-19950
4. Þurrlendi	350	350	350	350	229											
Plöntur: Lerki	700	700	700	700	458											
Plöntur: Fura						300	600	700	700	700	558					
Vegagerð	2100	2100	2100	2100	1374											

Framkvæmdir	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Nýgróðursetning	12600	12600	12600	12600	8244											
Nýgróðursetning	3038	3038	3038	3038	1988											
Endurgróðursetning						5400	10800	12600	12600	12600	10044					
Endurgróðursetning						1302	2604	3038	3038	3038	2422					
1. áburðargjöf	358							134	269	313	313	313	250			
1. áburðargjöf	31							12	23	27	27	27	22			
1. áburðargjöf	720							270	540	630	630	630	502			
2. áburðargjöf	896	896	896	896	896	896							336	672	784	784
2. áburðargjöf	78	78	78	78	78	78							29	58	68	68
2. áburðargjöf	720	720	720	720	720	720							270	540	630	630
Grisjunarkostnaður	84700	61600								30800	61600	61600	61600	61600	61600	61600
Grisjunartekjur	-73150	-53200								-26600	-53200	-53200	-53200	-53200	-53200	-53200

Framkvæmdir	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049
Árlegur kostnaður	12178	6628	5171	4600	4600	4600	4600	15100	20350	20350	20350	20350	20350	9829
Plöntur: Samtals	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plöntur: Lerki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plöntur: Fura	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plöntur: Ösp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plöntur: Greni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Friðun 130														
Grisjunarkostnaður														
Grisjunartekjur														
Grisjunarkostnaður														
Grisjunartekjur														
Kjarrsögun														
Stjórnunarkostnaður	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600	3600
Stofnkostnaður	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
1. Mýri														
Plöntur: Ösp														
Plöntur: Greni														
Framræsla														
Jarðvinnsla														
Vegagerð														
Nýgróðursetning														
Nýgróðursetning														
Endurgróðursetning														
Endurgróðursetning														
1. áburðargjöf														
1. áburðargjöf														

Framkvæmdir	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049
1. áburðargjöf														
2. áburðargjöf														
2. áburðargjöf														
2. áburðargjöf														
Grisjunarkostnaður	30800							30800	30800	30800	30800	30800	30954	38346
Grisjunartekjur	26600							-26600	-26600	-26600	-26600	-26600	-26733	-33117
2. Jaðar														
Plöntur: Ösp														
Plöntur: Greni														
Jarðvinnsla														
Vegagerð														
Nýgróðursetning														
Nýgróðursetning														
Endurgróðursetning														
Endurgróðursetning														
1. áburðargjöf														
1. áburðargjöf														
1. áburðagjöf														
2. áburðargjöf														
2. áburðargjöf														
2. áburðargjöf														
Grisjunarkostnaður														
Grisjunartekjur														
3. Þurrlendi														
Plöntur: Lerki														
Plöntur: Fura														
Jarðvinnsla														
Vegagerð														
Nýgróðursetning														
Nýgróðursetning														
Endurgróðursetning														
Endurgróðursetning														
1. áburðargjöf														
1. áburðargjöf														
1. áburðargjöf														
2. áburðargjöf	448	448	302											
2. áburðargjöf	39	39	26											
2. áburðargjöf	360	360	243											
Grisjunarkostnaður	7700								23100	30800	30800	30800	30800	49280
Grisjunartekjur	-6650								-19950	-26600	-26600	-26600	-26600	-42560

Framkvæmdir	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049
4. Þurrlendi														
Plöntur: Lerki														
Plöntur: Fura														
Vegagerð														
Nýgróðursetning														
Nýgróðursetning														
Endurgróðursetning														
Endurgróðursetning														
1. áburðargjöf														
1. áburðargjöf														
1. áburðargjöf														
2. áburðargjöf	784	625												
2. áburðargjöf	68	54												
2. áburðargjöf	630	502												
Grisjunarkostnaður								23100	53900	53900	53900	53900	35266	
Grisjunartekjur								-19950	-46550	-46550	-46550	-46550	-30457	

Tafla 4.

Árlegur kostnaður í 60 ár.

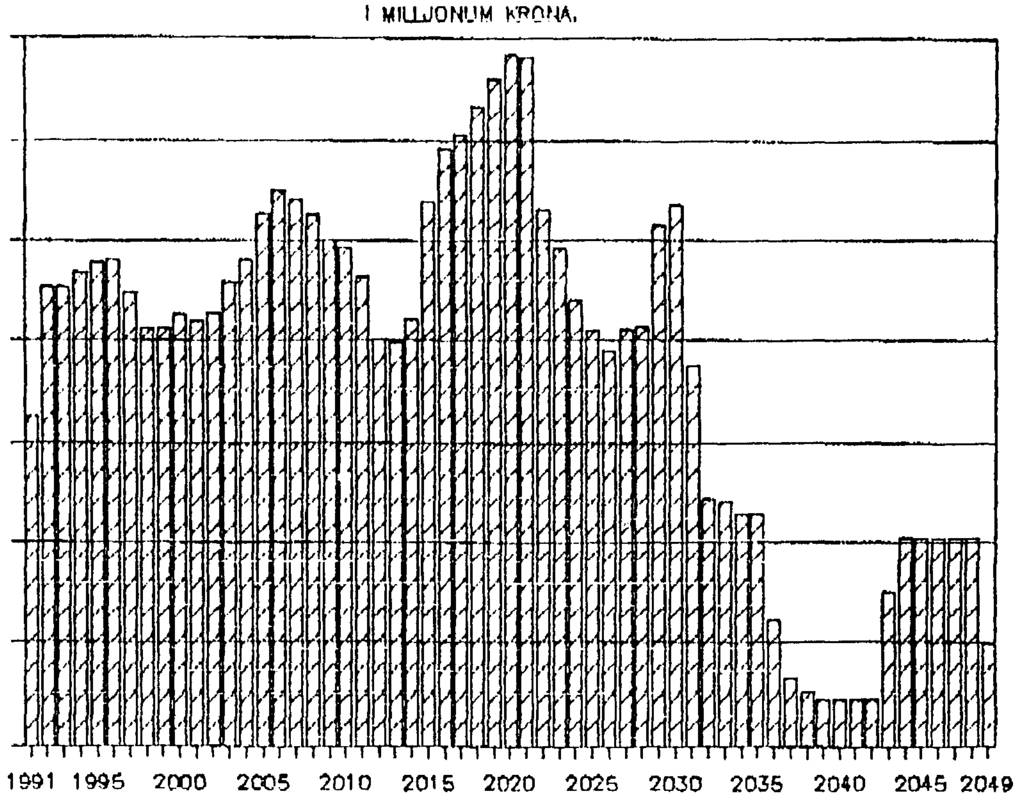

Tafla 5. **Fjöldi plantna.**

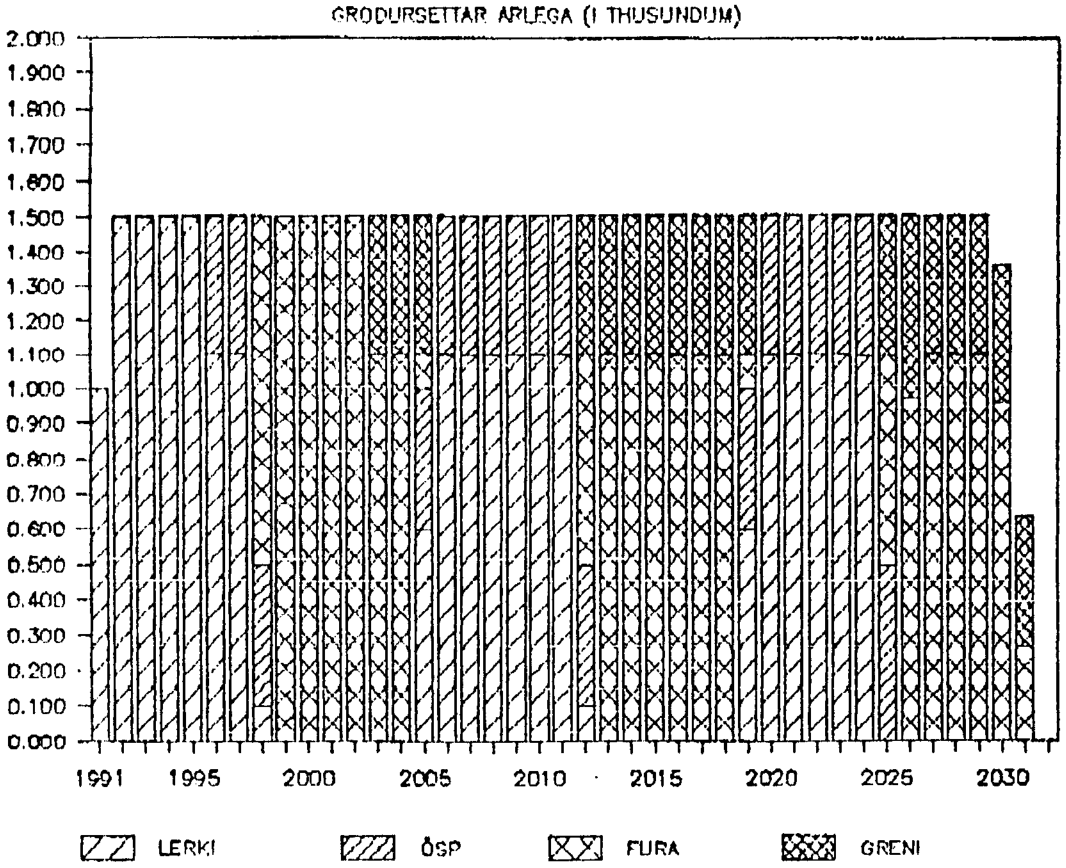

Fylgiskjal IV.

SAMNINGUR

um nytjaskógrækt.

Héraðsskógar, skv. l. nr. .../1990, kt., Egilsstöðum, Suður-Múlasýslu, í samningi þessum nefndir Héraðsskógar, og ábúandi og/eða eigandi jarðarinnar __________

í ____________________ hreppi, ____________________ sýslu,

____

nafn

í samningi þessum nefndur skógarbóndi, gera með sér svofelldan samning um nytjaskógrækt á ofangreindri ábýlisjörð/eyðijörð með eftirfarandi skilmálum og takmörkunum:

1. gr.

Skógarbóndi skuldbindur sig til að taka til nytjaskógræktar samkv. fyrirliggjandi mati á skógræktarskilyrðum, samþykktu af skógræktarstjóra, ________ ha lands. Fer það eftir samkomulagi skógarbónda og Héraðsskóga hversu stórt land er tekið til skógræktar í hverjum áfanga. Samningi þessum fylgir lýsing á helstu kennileitum sem afmarka skógræktarlandið ásamt viðheftu korti er sýnir ytri mörk hins umsamda svæðis.

2. gr.

Héraðsskógar skuldbinda sig til að gerð verði skógræktaráætlun um nytjaskógasvæðin til 10 ára og standa við framkvæmdir samkvæmt henni. Henni skal fylgja verklýsing á hverjum verkþætti, svo sem vegagerð, gróðursetningu og áburðargjöf. Þar komi einnig fram hvað sé talinn fullnægjandi frágangur einstakra verkþátta. Að öðru leyti skal skógarbóndi hlíta fyrirmælum starfsmanns Héraðsskóga, sbr. 4. gr., varðandi tilhögun og frágang allra verka.

3. gr.

Héraðsskógar og umdæmisfulltrúi Skógræktar ríkisins skulu hafa eftirlit með að allar framkvæmdir á svæðinu séu unnar samkvæmt heildaráætlun. Að loknum framkvæmdum ár hvert skal fara fram úttekt á unnum verkum. Úttektina annast skógarbóndi og starfsmenn Héraðsskóga. Við úttektina skulu verkin yfirfarin og skráð lýsing á þeim og hvort frágangur þeirra er fullnægjandi. Verði framkvæmdum að einhverju leyti áfátt skuldbindur skógarbóndi sig að hlutast til um úrbætur.

4. gr.

Héraðsskógar skuldbinda sig til að hafa í sinni þjónustu starfsmann til þess hafa umsjón með áætlanagerð, stjórna framkvæmdum og vera skógarbændum til ráðuneytis um allt er að ræktuninni lýtur. Skal hann hafa lokið viðurkenndri skógræktarmenntun.

5. gr.

Framkvæmdastjóri Héraðsskóga annast skipulag vinnu við nytjaskógræktina.

Þeir sem lögheimili og aðsetur hafa á þeirri jörð sem samningur þessi tekur til hafa forgang að vinnu við nytjaskógrækt á jörðinni. Til þeirra verka sem heimamenn vinna ekki sjálfir skulu Héraðsskógar, ef þess er kostur, ráða starfsmenn af öðrum skógarjörðum, enda hafi þeir aflað sér undirstöðuþekkingar í skógrækt sem Héraðsskógar meta gilda.

Launakjör skulu vera samkvæmt kjarasamningum ASÍ.

6. gr.

Skylt er skógarbónda að upplýsa framkvæmdastjóra Héraðsskóga, í síðasta lagi 1. október ár hvert, hversu mikið hann ætlar að nota af vinnurétti sínum næsta ár. Sé það ekki gert fyrir þann tíma skulu Héraðsskógar ráða aðra til starfanna, sbr. 5. gr.

7. gr.

Héraðsskógar greiða 90% af samþykktum kostnaði við ræktun nytjaskóga á jörðum í ábúð og 70% af samþykktum kostnaði við ræktun nytjaskóga á eyðijörðum. Ef framkvæmdahraði verður takmarkaður, t.d. vegna áfalla í plöntuframleiðslu, skulu jarðir sem eru í ábúð ganga fyrir svo og eyðijarðir sem falla inn í samfelld skógræktarsvæði margra jarða.

Til kostnaðar skv. 1. mgr. teljast eftirfarandi framkvæmdir:

a. Viðhald og vélavinna.
b. Kostnaður við óhjákvæmilega vegagerð.
c. Framræsla lands þar sem hún er talin nauðsynleg.

d. Jarðvinnsla þar sem hún er talin nauðsynleg.
e. Allar plöntur til gróðursetningar.
f. Kostnaður af gróðursetningu.
g. Áburðargjöf við útplöntun.
h. Fyrsta umhirða og grisjun.

Héraðsskógar munu, í samráði við Skógrækt ríkisins, setja allar reglur um umhirðu og grisjun og ber skógarbónda að fara eftir þeim.

Andvirði seldra afurða úr fyrstu grisjun skógarins skal renna til Héraðsskóga til þess að greiða kostnað við grisjunina. Verði hagnaður af grisjuninni skal hann lagður óskiptur á endurnýjunarreikning jarðarinnar, sbr. 8. gr.

8. gr.

Af heildarframleiðsluverðmæti trjáviðar úr skógi sem ræktaður er samkvæmt samningi þessum skal skógarbóndi greiða 3–5% gjald á sérstakan endurnýjunarreikning í vörslu Héraðsskóga. Þeim fjármunum skal innan 5 ára frá skógarhöggi varið til endurnýjunar skóglendis á viðkomandi jörð. Gjald á endurnýjunarreikning skal nánar ákveðið í reglugerð með hliðsjón af kostnaði við endurnýjun skóglendis á hverjum tíma.

Allir skógarbændur skulu greiða í ríkissjóð 15% af hreinum hagnaði af afurðum skóganna þegar þær falla til og skal þeim tekjum varið til ræktunar nýrra skóga, sbr. ... gr. l. nr. .../1990.

Afurðir sem til falla við fyrstu grisjun eru undanskildar gjaldtöku skv. þessari grein.

9. gr.

Þar til kemur að framkvæmdum skv. ræktunaráætlun Héraðsskóga er skógarbónda heimilt að nýta í eigin þágu eða leigja öðrum land sem samningur þessi nær til, svo framarlega sem skógræktarframkvæmdum er engin hætta búin af slíkum afnotum að mati Héraðsskóga.

10. gr.

Þegar hafnar eru framkvæmdir á jörð samkvæmt samningi, er skógarbónda með öllu óheimilt að selja eða gefa lifandi plöntur, sem plantað hefur verið samkvæmt samningi, til annarra aðila.

11. gr.

Girðingar um nytjaskóga skulu vera löggirðingar, nema Héraðsskógar, í samráði við umdæmisfulltrúa Skógræktar ríkisins, og landeigandi ákveði að rafmagnsgirðingar henti betur. Um girðingar um skóglendi og hlið á þeim fer eftir ákvæðum girðingalaga nr. 10 25. mars 1965.

12. gr.

Stofngirðing verður lögð um nytjaskógasvæði samkvæmt áætlun þar að lútandi og verður hún óháð landamerkjum, nema óskað verði eftir öðru við undirritun þessa samnings. Ekki er hægt að breyta eða flytja til stofngirðingu á kostnað Héraðsskóga, svo vilji skógarbóndi síðar taka stærra land til skógræktar en ákvarðað er með þessum samningi verður hann að girða það á eigin kostnað.

13. gr.

Á land það sem Héraðsskógar og landeigendur eru sammála um samkvæmt samningi þessum að nytja til skógræktar má ekki beita búfé. Héraðsskógum er þó heimilt að veita undanþágu frá þessu ákvæði ef sérstakar ástæður mæla með.

14. gr.

Bannað er að leggja eld í skóglendi og aldrei má brenna sinu á skógarjörðinni.

15. gr.

Í samræmi við samstarfssamning Skógræktar ríkisins og Héraðsskóga annast Skógrækt ríkisins eftirfarandi:

1. Aðstoð við skipulagningu og gerð ræktunaráætlana. Ræktunaráætlanir skulu gerðar í samráði við skógarbónda.
2. Hefur eftirlit með að skógræktarlögum og samningi þessum sé framfylgt.
3. Lætur skógarbændum og starfsmönnum Héraðsskóga í té faglega þekkingu.

16. gr.

Komi til vanefnda á samningi þessum af hálfu Héraðsskóga er skógarbónda heimilt að rifta samningnum. Slík riftun er háð samþykki landeiganda, sé skógarbóndi ekki jafnframt eigandi skógaræktarlandsins. Riftun skógarbónda skapar honum ekki rétt á skaðabótakröfu á hendur Héraðsskógum.

Vanefni skógarbóndi skyldur sínar samkvæmt samningi þessum er Héraðsskógum heimilt að framkvæma nauðsynlegar aðgerðir á kostnað skógarbónda.

17. gr.

Ákvæði þessa samnings taka til þess svæðis sem byrjað verður á að girða árið ______ og lokið árið __________ og gróðursetning hefst árið __________. Gildistími samnings þessa er 10 ár af 40 ára áætlunartímabili.

18. gr.

Rísi ágreiningur um einhver ákvæði samnings þessa, sem aðilar finna ekki lausn á, skal þeim ágreiningi skotið til gerðardóms er hafi bindandi úrskurðarvald. Tilnefnir hvor aðili um sig einn mann í dóminn, en aðilar koma sér saman um oddamann. Náist ekki samkomulag múnu aðilar fara þess á leit við viðkomandi sýslumann að hann tilnefni oddamann. Afl atkvæða ræður niðurstöðu gerðardómsins. Gerðardómur ákveður kostnað og hver skuli greiða. Þá ákveður hann hvort öðrum aðila skuli gert að greiða hinum málskostnað.

19. gr.

Samningi þessum skal þinglýst sem kvöð á jörðina ______________ er skuldbindur landeiganda og þá sem síðar kunna að öðlast réttindi yfir jörðinni, þar með talinn leigurétt. Héraðsskógar annast þinglýsinguna og greiða kostnað sem af henni leiðir.

20. gr.

Að öðru leyti en greinir í samningi þessum fer ræktun og meðferð nytjaskógarins á landinu skv. ákvæðum laga nr. .../1990 og eftir því sem við á lögum um skógrækt, nr. 3/1955, með síðari breytingum.

21. gr.

Rísi mál út af samningi þessum skal það rekið fyrir varnarþingi viðkomandi jarðar. Fullnaðargildi samnings þessa er háð staðfestingu landbúnaðarráðherra.

22. gr.

Af samningi þessum eru gerð fimm samhljóða frumrit. Heldur skógarbóndi einu, Héraðsskógar einu og eitt skal ritað á löggiltan skjalapappír til þinglýsingar. Eitt eintak skal sent landbúnaðarráðuneyti til vörslu og annað jarðanefnd.

Staður	Dags.	Staður	Dags.
F.h. Héraðsskóga			Ábúandi/eigandi jarðar
Vitundarvottar:			Vitundarvottar:
Staðfest í landbúnaðarráðuneyti			Staðfest af jarðeiganda sé hann ekki jafnframt ábúandi
Staður	Dags.	Staður	Dags.
F.h. landbúnaðarráðherra			Eigandi jarðar
			Vitundarvottar: